

หนังสือชุดคณิตศาสตร์

เล่ม ๓

ฉบับขึ้นการประกวด

ขอ

กระทรวงศึกษาธิการ

ป
๓๐๖๒.๙
๗

แบบเรียนชุดคณิตศาสตร์

เลขคณิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

นายโชค สุคันธวนิช พ.ม., ธ.บ.

เรียบเรียง

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง ๒๐๐,๐๐๐ เล่ม

พ.ศ. ๒๔๙๖

ปกกระดาษราคาเล่มละ ๒.๐๐ บาท

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภา

ปากคลองบางลำพู นคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

ก. ๐๓๐๔๘

คำนำ

เด็กๆ ที่เข้าโรงเรียนอนุบาลมักรู้เลขจำนวนบ้างแล้วยิ่งในสมัย
การใช้เงินเป็นสิ่งแพร่หลายทั่วบ้านทั่วเมือง ก็เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้
เด็กเริ่มเล็กๆ รู้จักสตางค์ รู้จักเงิน และรู้จักจำนวนสิ่งของ และรู้จักนับ
ได้เอง ตามสถิติของนักปราชญ์ทางสถิติพยากรณ์สำรวจแล้ว แสดง
ไว้ว่า เด็กอนุบาลเป็นจำนวนร้อยละ 71 รู้จักนับวงกลมเรียงตามลำดับ
ตั้งแต่ 1 ถึง 20 วง เด็กอนุบาลที่ได้ศึกษาในบทสอง เป็นจำนวนร้อย
ละ 95 สามารถนับเลขจำนวนได้ แม้ไม่เคยนับเลขเรียงมาตั้งแต่ 1 เลข
ก็ตาม การนับ 1 ถึง 100 นั้น เด็กอนุบาลนับได้ดี และตามสถิติ
ปรากฏว่า เด็กพวกนี้นับ 1 ถึง 100 ได้ เป็นจำนวนร้อยละ 25 และ
ร้อยละ 93 ในบทสอง นับได้คล่องแคล่ว

ตามสถิติรายงานการศึกษามัธยมศึกษาชั้นสูงๆ นั้น ปรากฏว่า
เด็กอนุบาลที่เข้าเรียนบทหนึ่งชั้นละ 30 คน อย่างน้อย 20 คนจะรู้จัก
นับ 1 ถึง 20 ได้ก่อนแล้ว

เด็กเล็กๆ อายุ 5-6-7 ขวบ ก่อนเข้าเรียนในโรงเรียนประถม
ศึกษา มักรู้จักนับเลขจำนวนมาแล้ว เนื่องจากการเล่น เช่น:- เล่น
บ้าน, ตีองเต, ร่อนรูป, ซ่อนหา และการเล่นอื่นๆ อีกที่ใช้นับแต้ม
สรุปแล้วก็คือ เด็กพร้อมที่จะศึกษาวิชาเลขคณิตเบื้องต้นคือ
ไปได้แล้ว เช่น:- ให้เด็กรู้จักสังเกตเปรียบเทียบรูปร่าง, ขนาด
แม้จะไม่พร้อมที่จะวัดขนาดให้ถูกต้อง

การสอนเลขคณิตนั้นจะเห็นว่า บางคนเฉียบแหลม กล่องแคล่วมากกว่าคนอื่น ๆ มากมาย เช่น:-

1) เด็ก 1 ปี 3 เดือน สามารถเรียงวงล้อขนาดต่าง ๆ จากเล็กไปใหญ่ หรือจากใหญ่ไปเล็กได้ตามลำดับ

2) เด็ก 3 ขวบ สามารถจัดตุ๊กตาเป็นพวก ๆ พวกใหญ่ พวกหนึ่ง และพวกเล็กพวกหนึ่ง ขนาดเล็กจำนวนมากกว่าพวกใหญ่เท่าตัว เพื่อให้กำลังพลเท่าเทียมกัน

3) เด็ก 4 ขวบ เห็นคนรับใช้จัดโต๊ะวางซ้อนขาตจำนวนไป 2 คัน ไปหยิบจากตู้มาวางเพิ่มจนเต็มจำนวนตามที่ต้องการ

ในสองปีแรก ควรให้เลขคณิตเป็นเรื่องที่จริงจังเกี่ยวแก่ชีวิตประจำวันของเด็กเอง ให้เด็กมีความเข้าใจของการนับ, ในการชั่งตวง ใช้ตราชั่ง, ใช้ถั่ง, ใช้เครื่องตวงทมิในท้องตลาด วัดด้วยไม้เมตร, ไม้บรรทัด ให้ได้เห็นหน้าไม้ที่หน้าฬิกา และตัวเลข ให้ได้เล่นต่อแต้ม, โยนห่วง หรือเล่นบ้าน แล้วเด็กจะเรียนรู้เองว่า เลขคณิตเป็นอย่างไร และนับกันอย่างไร

ในการสอนครั้งหนึ่ง ๆ ต้องเราใจและชี้ให้นักเรียนเห็นด้วยตา และกล่าวถึงจำนวนที่แลเห็นไม่ได้อีกด้วย

วิชาเลขคณิตในชั้นประถมนี้ ครูผู้สอนจะต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษ ผู้สอนจะใช้ภาพหรือของจริงเพียงอย่างเดียวโดยไม่เขียนวิธีทำเลขไว้เลยก็ไม่ได้ ผู้สอนจะใช้ตำราเลขคณิตแล้วอธิบายไปตามตำราโดยไม่มองของจริงหรือรูปภาพก็ไม่ได้ผลนัก เพราะเหตุว่า เด็ก

เล็ก ๆ มีสติปัญญาข้งน้อย ไม่รู้จักการสังเกตเปรียบเทียบ หรือพิสูจน์
ทดลองด้วยตนเองได้เลย ต้องอาศัยคำแนะนำและกรุยทางให้เด็กไปก่อน
ในการสอนครูใช้วิธี Playway ให้เด็กได้รับความสนุกเพลิดเพลิน และ
สนใจอยู่เสมอ คำถามคำตอบและตัวอย่างต่าง ๆ ครูจะแทรกสอด
เข้าไป หรือตัดทอนให้เหมาะสมแก่ความต้องการได้เสมอ หนังสือ
จึงเป็นแนวทางที่จะช่วยให้ครดำเนินการสอนไปได้โดยสะดวก และ
ให้เด็กสนใจในสิ่งแปลก ๆ ใหม่นั้น

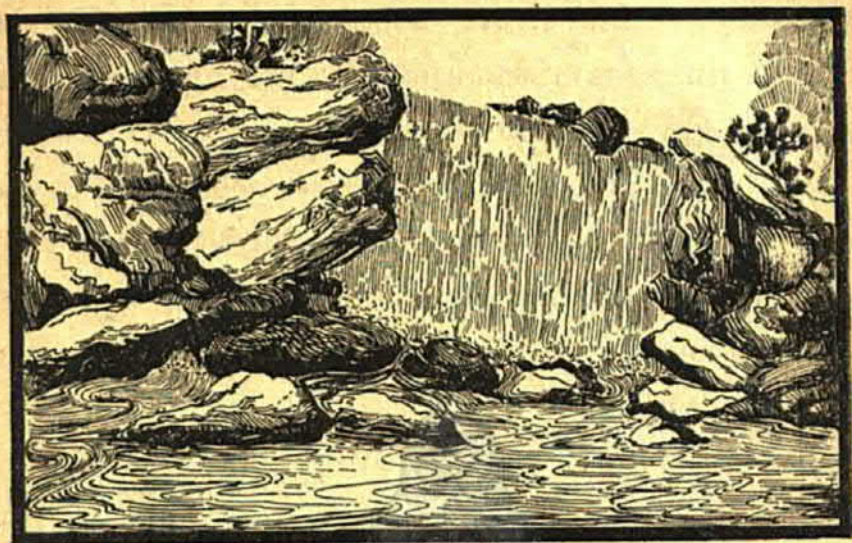
หนังสือชุดนี้บรรจุข้อความไว้น้อย เพราะมุ่งไปในทางนำเด็ก
ไปสู่ความรู้เป็นส่วนสำคัญ และการทำแบบฝึกหัดนั้น ครูผู้สอนควร
จะได้พลิกแพลงเอาเองตามโอกาสที่ผ่านไปทุกคราว

17 พฤษภาคม 2496

บัญชีเรื่อง

บทที่	หน้า
1 ความหมายของเลขจำนวน, การใช้เครื่องหมาย	7
2 วิธีบวกเลขตั้งแต่สองหลักขึ้นไป	12
3 การชั่ง, ตวง, วัด สมัยเก่าและ สมัยนี้	18
4 แปลงมาตรา	21
5 หารยา	25
6 วิธีหารเลขตั้งแต่ 11 - 19	30
7 หารด้วยเลขมากกว่า 20	32
8 วิธีหารแบ่ง	37
9 คูณด้วย 10, 100 และ 1,000	52
10 คูณด้วยเลขหลักสิบ	54
11 คูณด้วยเลขหลักร้อย	56
12 หารด้วย 10, 100, และ 1,000	63
13 แลกเงินต่างประเทศ	96
14 บัญชี รับ-จ่าย	100
15 โจทย์ระคน	112

๘ บทที่ 1

ไป เทียว น้ำตก

เมื่อฤดูแล้งปลายปีก่อน พ่อแม่ของมะลิ และน้องอีกสองคน ได้ไปพักผ่อนครนากเป็นเวลา 15 วัน มะลิเป็นคนทำบัญชีค่าใช้จ่าย เพราะบวกเลขได้แล้ว ค่าใช้จ่ายมี ค่ารถ, ค่าอาหาร และค่าจ้างคนรับใช้

1. ค่ารถระหว่าง 15 วัน 300 บาท ค่าอาหาร 225 บาท ค่าข้าวสาร, ค่าถ่าน, น้ำปลา, รวม 66 บาท ค่าคนรับใช้ 100 บาท ค่าเช่าบ้าน 120 บาท รวม 15 วัน สิ้นค่าใช้จ่ายทั้งหมดเท่าไร ?

2. ถ้าไปพักที่โรงแรม ต้องเสียค่าพักรักษาสำหรับ 5 คนคนละ 15 บาท ค่าอาหารวันหนึ่งคนละ 12 บาท ค่ารถของโรงแรม 200 บาท ดังนั้นไปอยู่บ้านพักหรือโรงแรมจะเปลืองน้อยกว่ากัน ?
3. นักตกลีลาอยู่^๔นอกเมืองนครนายกออกไปประมาณ 10 - 15 กิโลเมตร จังหวัดนครนายกอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ 135 กิโลเมตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ 72 กิโลเมตร เธอทราบไหมว่า นครนายกอยู่ห่างจากอยุธยา^๔กี่กิโลเมตร ?
4. เธอเคยไปเที่ยวที่^๔น้ำตกบ้างหรือเปล่า ?
เธอรู้จักน้ำตกเหล่านี้ไหม อีโต้, ไทรโยค, ห้วยแก้ว, แม่กลาง, พลว.

ความหมาย ของ เลข จำนวน

เราได้เรียนเลขจำนวนมาถึง 1,000 แล้ว เลข 1,000 เราเขียน , กันไว้ เพื่อให้^๔อ่านง่าย ถัดจาก 1,000 คือ สิบพัน 10,000 หรือเรียกว่า “^๔หมื่น” ในสมัยโบราณ ถือว่า จำนวนถึงหมื่นเป็นจำนวนมาก เช่น มีเงินหมื่นบาทขึ้นไปก็ถือว่ามั่งมี มีทหารหมื่นๆ คนก็เป็นกองทัพใหญ่ และเขามักพูดถึงทหาร 5 หมื่น ทหาร 20 หมื่น เป็นต้น

สิบหมื่น	เรานับเป็น 1 แสน	100,000
สิบแสน	เรานับเป็น 1 ล้าน	1,000,000

เมื่อ 4552 ปีมาแล้ว ประชาชาติอียิปต์ รู้จักนับถึงล้าน เช่น
ที่บันทึกไว้ในราชสำนักครั้งนั้น ก็ได้กล่าวถึงเชลยศึก 120,000 คน
วัว 400,000 ตัว และแพะ 1,422,000 ตัว เพราะฉะนั้นเลขจำนวน
มาก ๆ ไม่ใช่ของใหม่ เราเพียงแต่นับเพิ่มจนคราวละหนึ่งๆ พลเมือง
ในจังหวัดหนึ่งก็มีหลาย ๆ แสนคน บางจังหวัดมีถึง 800,000 คน

เขอรอบหรือไม่ว่าพลเมืองในจังหวัดที่เธออยู่นับเท่าไร ทั้ง
ประเทศนับพลเมืองเท่าไร ?

ข้อควรจำในการเรียกชื่อเลขมากมายนั้น เราเรียกต่างกัน เมื่อ
เลขจำนวนนั้น ๆ ได้เพิ่มขึ้นกว่าเดิม 10 เท่าไปแล้ว คือ มีตัวเลขเป็น
2 ตัว, 3 ตัว, 4 ตัว, 5 ตัว, 6 ตัว

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 เรียกจำนวนหน่วย อ่านว่า หนึ่ง, สอง,
สาม.....

10, 21, 30, 42, 50,

63, 70, 84, 90 เรียกเลขตัวแรกเป็นสิบ

102, 200, 350, 463, 542,

630, 721, 884, 990 เรียกเลขตัวแรกเป็นร้อย

1,000; 5,102;

8,350; 9,884; เรียกเลขตัวแรกเป็นพัน

10,000; 19,884; เรียกเลขตัวแรกเป็นหมื่น

100,000; 400,000;

10

878,350

เรียกเลขตัวแรกเป็นแสน

1,000,000 ; 1,422,000 ;

18,000,000

เรียกเลขตัวแรกเป็นล้าน

จงเขียนเลขเป็นตัวเลขลงในที่ว่าง

1. 35 มีสิบ กับหน่วย
2. 1,200 มีร้อย
3. 2,315 มีร้อยสิบ กับหน่วย
4. 30,200 มีหมื่น กับร้อย
5. 425,000 มีแสน กับพัน

เธอ จง อ่าน เลข ต่อไป นี้

6. 425,000
7. 31,051
8. 1,200,000
9. 675,223
10. 12,000,000

เธอ จง เขียน เป็น ตัว เลข

11. สหมนหาพน ^{๑ ๕ ๖ ๗}
12. หกพันเก้าร้อยสามสิบห้า
13. สามแสนสองหมื่นหนึ่งร้อยห้า ^{๕ ๑ ๖ ๗}
14. เจ็ดแสนสามพันสิบห้า
15. หกแสนหกแสน ^{๑ ๖}

บทที่ 2

วิธี ของ เด็ก ชาย ชำนาญ

ค.ช. ชำนาญ รู้วิธีตรวจสอบเลขที่เขาทำเสมอๆ เขารู้ว่คำตอบมากไปหรือน้อยไป เช่น เมื่อบวกเลขหลาย ๆ จำนวน

3985	จำนวนที่เขาจะว่าราว	4,000
2152 +	จำนวนที่เขาจะว่าราว	2,000
<u>1876</u>	จำนวนที่เขาจะว่าราว	<u>2,000</u>
<u>8013</u>	ทั้งหมดเขาจะว่าราว	<u>8,000</u>

คำตอบจะต้องใกล้เคียงกับ 8,000 ถ้าคำตอบไม่ใกล้เคียงกับที่กะไว้ก็ให้บวกใหม่ ดังนั้นจะทำให้ได้คำตอบถูกต้องเสมอ

5 8 9 3

2 + 5 + 1 + 2 +

6 7 8 1

13 20 18 6

1 2 2

21 20 8

เวลารวมก็รวมไปคราวละหลัก

และทดขึ้นมาตามลำดับ เริ่มจากหลักหน่วย

เขาได้คำตอบ 8013

เราใส่ 3 ทางขวามือก่อน

แล้วใส่ 1 ทางซ้ายมือต่อไป

“ ” 0 “ ” “ ”

“ ” 8 “ ” “ ”

คำตอบนี้ ใกล้เคียงกับที่ได้อะไว้

1. เรืองใจใช้วิธีของ ค.ช. จำนวน บวกเลขจำนวนดังต่อไปนี้

$$\begin{array}{r} 4961 \\ 2085 \end{array} + \begin{array}{r} 3849 \\ 1958 \end{array} + \begin{array}{r} 5987 \\ 4122 \end{array} + \begin{array}{r} 6092 \\ 2988 \end{array} +$$

2. เรืองใจตรวจสอบว่า ผลบวกของเลขข้างล่างผิดหรือถูก

$$\begin{array}{r} 3985 \\ 4128 \end{array} + \begin{array}{r} 3918 \\ 1126 \end{array} + \begin{array}{r} 4836 \\ 2035 \end{array} + \begin{array}{r} 7979 \\ 6163 \end{array} +$$

$$\begin{array}{r} 8113 \\ 4044 \end{array} \quad \begin{array}{r} 7871 \\ 13132 \end{array}$$

ต่อไปนี้ เรืองใจเขียนเลขลงในที่ว่าง

1. $\begin{array}{r} 264 \\ \dots \end{array} + \begin{array}{r} \dots \\ 435 \end{array} + \begin{array}{r} .5 \\ 3.7 \end{array} + \begin{array}{r} .5 \\ 42. \end{array} + \begin{array}{r} 456 \\ \dots \end{array} + \begin{array}{r} 675 \\ \dots \end{array} + \begin{array}{r} 525 \\ \dots \end{array} +$

$$\begin{array}{r} 789 \\ 678 \end{array} \quad \begin{array}{r} 799 \\ 678 \end{array} \quad \begin{array}{r} 968 \\ 922 \end{array} \quad \begin{array}{r} 857 \end{array}$$

2. $\begin{array}{r} 523 \\ 241 \end{array} + \begin{array}{r} 612 \\ 134 \end{array} + \begin{array}{r} 213 \\ 220 \end{array} + \begin{array}{r} 437 \\ 520 \end{array} + \begin{array}{r} 521 \\ 202 \end{array} + \begin{array}{r} 427 \\ 252 \end{array} + \begin{array}{r} 235 \\ 536 \end{array} +$

$$\begin{array}{r} \dots \\ 898 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ 979 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ 989 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ 998 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ 998 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ 820 \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ 999 \end{array}$$

3.	1279	2564	3723	4207
	3648	5382	1291	2016
	<u>4522</u> +	<u>1417</u> +	<u>2256</u> +	<u>1912</u> +
	<u>....</u>	<u>....</u>	<u>....</u>	<u>....</u>

4. จงหาผลรวมของเลขจำนวนต่อไปนี้ แล้ว แสดงวิธีตรวจสอบผลบวกให้ดูด้วย

2879, 1106, 3913.

ทบทวน

ข้อทบทวนต่อไปนี้ เชอลองทำดู ภายในเวลาที่กำหนดไว้
ถ้าทำได้ หรือทำไม่ทัน เชอต้องฝึกทำอีกหลายๆ ครั้ง

จงรวมเลขต่อไปนี้ ในเวลา 10 นาที

1.	428	245	520	8765	9830	855
	321	321	330	<u>5678</u> +	566	6231
	<u>526</u> +	<u>675</u> +	<u>280</u> +		<u>36</u> +	<u>88</u> +
2.	414	354	8756	2681	10.50	บาท 15. บาท
	326	865	400	187	8.25	บาท .25 บาท
	562	968	75	5230	19.60	บาท 30.75 บาท
	<u>627</u> +	<u>8122</u> +	<u>1255</u> +	<u>27</u> +	<u>32.65</u> +	บาท <u>8.75</u> + บาท

จงลบเลขต่อไปนี้ ในเวลา 5 นาที

1. $\begin{array}{r} 385 \\ 266 \end{array}$ $\begin{array}{r} 6000 \\ 3194 \end{array}$ $\begin{array}{r} 1794 \\ 586 \end{array}$ $\begin{array}{r} 9802 \\ 3915 \end{array}$ $\begin{array}{r} 12500 \\ 3591 \end{array}$ $\begin{array}{r} 5005 \\ 3006 \end{array}$
2. 30. บาท 45.25 บาท 50.75 บาท 90. บาท 40.15 บาท
 $\begin{array}{r} 25.50 \\ \hline \end{array}$ บาท $\begin{array}{r} 16. \\ \hline \end{array}$ บาท $\begin{array}{r} 30.80 \\ \hline \end{array}$ บาท $\begin{array}{r} 80.25 \\ \hline \end{array}$ บาท $\begin{array}{r} 16.85 \\ \hline \end{array}$ บาท

จงคูณเลขต่อไปนี้ ในเวลา 12 นาที

1. $\begin{array}{r} 137 \\ 2 \end{array} \times$ $\begin{array}{r} 851 \\ 3 \end{array} \times$ $\begin{array}{r} 39 \\ 5 \end{array} \times$ $\begin{array}{r} 9.50 \\ 6 \end{array} \times$ บาท $\begin{array}{r} 44 \\ 9 \end{array} \times$ บาท $\begin{array}{r} 1.05 \\ 6 \end{array} \times$ บาท
2. $\begin{array}{r} 84 \\ 12 \end{array} \times$ $\begin{array}{r} 62 \\ 70 \end{array} \times$ $\begin{array}{r} 51 \\ 90 \end{array} \times$ $\begin{array}{r} 6.50 \\ 15 \end{array} \times$ บาท $\begin{array}{r} 7.50 \\ 64 \end{array} \times$ บาท $\begin{array}{r} 3.05 \\ 40 \end{array} \times$ บาท

จงหารเลขต่อไปนี้ ในเวลา 15 นาที

1. $4 \overline{)1860}$ $5 \overline{)14.95}$ บาท $6 \overline{)4260}$
 $7 \overline{)9877}$ $8 \overline{)16.40}$ บาท
2. $563 \div 4$ $4561 \div 5$ $5639 \div 6$
 $4872 \div 7$ $3771 \div 8$

ส่วนสูง และ น้ำหนักของเรา

เหตุใด เราจึงต้อง ชั่งน้ำหนักตัว และวัดส่วนสูง ของตัวเรา? น้ำหนักตัว และส่วนสูง ของตัวเรา เป็นเครื่องแสดง ความสมบูรณ์ ของร่างกาย ว่าโตขึ้น แข็งแรง สบายดีขึ้น หรือเปล่า

เธอจงดู การวัดส่วนสูง และน้ำหนัก ของนักเรียน ชั้นประถม บที่ 4 เขมอายุ 10 ปี เริ่มวัดเมื่อเดือน พฤษภาคมบน และครั้ง สุดท้าย เมื่อเดือนมีนาคม ปีเดียวกัน

ธน

มะลิ

อมา

สูง น้ำหนัก

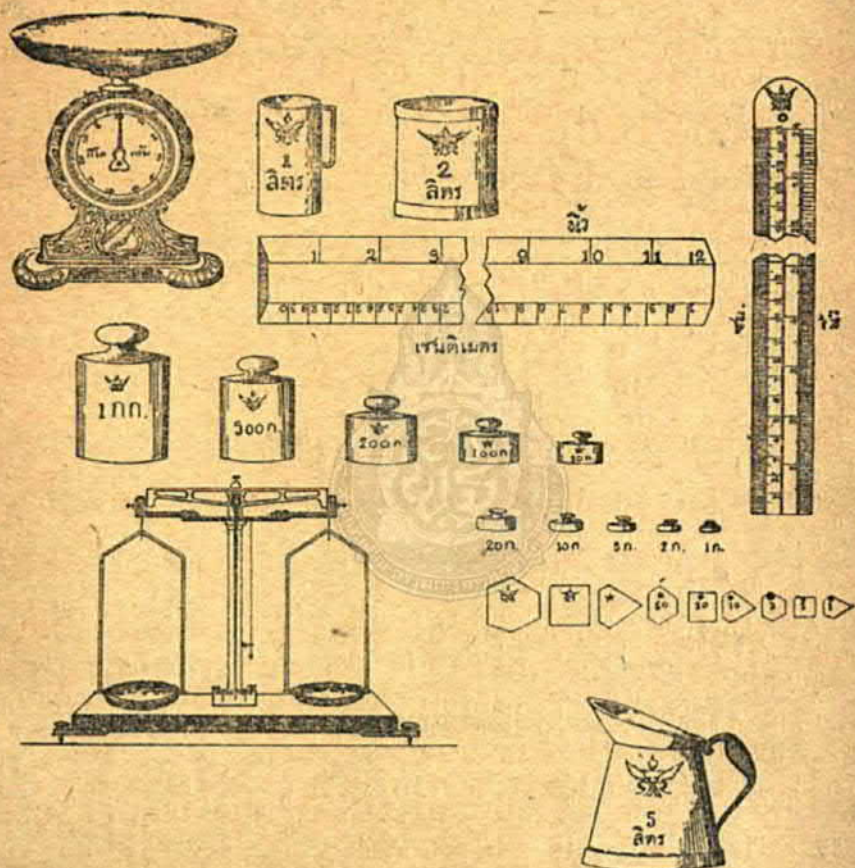
สูง น้ำหนัก

สูง น้ำหนัก

พฤษภาคม 120 ซม. 30 กก. 110 ซม. 28 กก. 112 ซม. 27 กก.

มีนาคม 124 ซม. 32 กก. 118 ซม. 30 กก. 115 ซม. 29 กก.

1. ธนสูงเท่าไร เมื่อเดือนพฤษภาคม? และ เมื่อเดือนมีนาคม สูงขึ้นกว่าเดิมอีกเท่าไร?
2. น้ำหนัก ของมะลิ มากขึ้นกว่าเดิม เท่าไร?
3. เด็ก ๆ ทุกคน มีน้ำหนัก และส่วนสูง มากขึ้นเสมอ หรือไม่?
4. เธอต้องจดส่วนสูง และน้ำหนัก ของตัวเธอเองไว้ ทุก ๆ ปี เมื่อใกล้จะหยุดโรงเรียน ภาคปลาย เธอเทียบดู กับปีก่อน ๆ ถ้าหากน้ำหนัก ไม่เพิ่ม หรือเพิ่ม น้อยเกินไป เธอต้องระวัง สุขภาพ ให้มากยิ่งขึ้น

รูปนี้ได้อะเล็กลงกว่าขนาดของจริง

บทที่ 3

การ ชั่ง, ตวง, วัด สมัยเก่า และ สมัยนี้

ในบ้านเมืองของเรา เคยใช้วิธีชั่ง, ตวง, วัด โดยถือเอาตัว
เองเป็นเครื่องวัด การนับเลข ก็ใช้นิ้ว การวัดระยะทางก็ใช้นิ้ว, ฝ่ามือ,
คืบ, ศอก, และวา การตวงใช้กะลา เรียกว่าทะนาน การชั่งก็นับ
จากน้ำหนักเงินตราที่ใช้ เช่น ชั่ง ตำลึง บาท สลึง เฟื้อง เป็นต้น

มือแขนของคนเราไม่เท่ากัน และกะลาหรือทะนานก็มีขนาด
ต่าง ๆ กัน จึงต้องใช้เครื่องวัดที่แน่นอนกว่านี้

สมัยนี้เราใช้มาตราเมตริก กิโลกรัม ลิตร และเมตร เป็น
มาตรา ชั่ง, ตวง, วัด เงินไทยเราใช้บาท, สลึง และสตางค์

1. ประเทศเรามีกฎหมายบัญญัติให้ใช้มาตราเมตริก เมื่อ

พ.ศ. 2466

2. เราซื้อขายของกันตามมาตราเมตริก

3. เราขอขายกล้วยกันอย่างไร ? เรานับเป็นโหล หรือซ่ง เป็นกิโลกรัม ?
4. เรารู้จัก ชั่วโมง นาที วินาที คนที่ไม่รู้จักนาฬิกา ไม่รู้เวลา - เขาจะรู้ได้อย่างไร ว่าเวลานั้นเป็นเวลาอะไร ?
5. เธอจงบอกข้อสังเกตขอขายเป็นกิโลกรัม, เมตร, และ ลิตร มาให้ฟังสัก 10 อย่าง ?
6. สิ่งต่อไปที่เราขอขายกันโดยใช้มาตราอย่างไหน เงาะ, ส้มโอ, ผักกาดขาว, ถางสาด, ลำไย, ผ้าขาวม้า, ผ้าตัดสอ, ข้าวสาร, ถั่วเขียว, ทุเรียนทอง, น้ำมันก๊าด, เนื้อมะพร้าว

อย่างไรหนะมากกว่ากัน ?

30 นิ้ว กับ 2 ฟุต ใดหนะมากกว่ากัน ?

10 สลึง กับ 3 บาท ใดหนะมากกว่ากัน ?

คำถามอย่างนี้ เราต้องคิดว่า 2 ฟุต เท่ากับกี่นิ้ว ?

1 ฟุต = 12 นิ้ว 2 ฟุต = 24 นิ้ว

ดังนั้น 30 นิ้ว ยาวกว่า 2 ฟุต ไปอีก 6 นิ้ว

4 สลึง เท่ากับ 1 บาท 12 สลึง เท่ากับ 3 บาท

ดังนั้น 3 บาท มากกว่า 10 สลึง อยู่ 2 สลึง

ต่อไปนี้เป็นเชลของคิดว่า อย่างไหนจะมากกว่ากัน ?

1. 6 สลึง หรือ 2 บาท
2. 2 ปี หรือ 18 เดือน
3. 3 ชั่วโมง หรือ 200 นาที
4. 15 วัน หรือ 2 สัปดาห์
5. 100 สลึง หรือ 30 บาท
6. 250 ถัง หรือ 2 เกวียน
7. 2 สัปดาห์ หรือ 80 วัน
8. 500 สลึง หรือ 100 บาท
9. จำนวน 3 โหล หรือ 30
10. 1 วา หรือ 50 นิ้ว

๗ บทที่ 4

แปลง มาตรการ

1. มาตรการวัดระยะทางยาวของไทย เทียบกับมาตราเมตริก

12 นิ้ว	=	1 คืบ	เทียบเท่ากับ	25 เซนติเมตร
2 คืบ	=	1 ศอก	เทียบเท่ากับ	50 เซนติเมตร
4 ศอก	=	1 วา	เทียบเท่ากับ	2 เมตร
20 วา	=	1 เส้น	เทียบเท่ากับ	40 เมตร

มาตรการวัดพื้นที่ของไทย เทียบกับมาตราเมตริก

1 ตารางวา		เทียบเท่ากับ	4 ตารางเมตร
1 งาน	=	100 ตารางวา	เทียบเท่ากับ 400 ตารางเมตร
1 ไร่	=	4 งาน	เทียบเท่ากับ 1,600 ตารางเมตร

มาตรการวัด ปริมาตร เทียบกับมาตราเมตริก

1 ทะนาน		เทียบเท่ากับ	1 ลิตร
20 ทะนาน	=	1 สัด	เทียบเท่ากับ 20 ลิตร
50 สัด	=	1 บัน	เทียบเท่ากับ 1,000 ลิตร
2 บัน	=	1 เกวียน	เทียบเท่ากับ 2,000 ลิตร

มาตราซัง เทียบกับมาตราเมตริก

1 ๒๖

เทียบเท่ากับ 600 กรัม

$$100 \text{ บาท} = 1 \text{ บาท}$$

เทียบเท่ากับ 60 กิโลกรัม

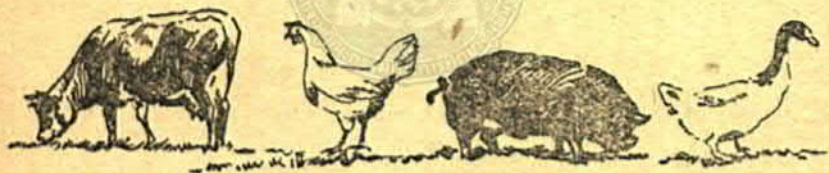
2. มาตราของไทยยังคงใช้อยู่บ้าง เพราะว่าเทียบกับมาตราเมตริก
ได้ เช่นพูดว่า ว้าวจุฬา 3 สอกก้า บ้านยาว 5 วา ปลาตุก
หาบละ 360 บาท นา 500 ไร่ ขาขข้าวเกวียนละ 850 บาท
ดังนี้
3. มาตราที่กล่าวแล้ว เป็นมาตราตามวิธีประเพณี เราใช้มาตรา
เมตริกแทนแล้ว แต่ก็ยังมีที่ใช้กัน และเธอควรตอบได้
ถูกต้อง
4. 60 วา = ? เส้น
5. 8 สอก = ? วา
6. 120 นาที่ = ? ชั่วโมง
7. 48 นา = ? คบ
8. 10 งาน 50 ตารางวา = ? ตารางวา
9. 3 ตำลึง = ? บาท
10. 100 ทะนาน = ? สัต
11. 91 วัน = ? สัปดาห์
12. 2 เกวียน = ? สัต
13. 300 ตารางวา = ? ตารางเมตร

14.	3 หาบ	=	? กิโลกรัม
15.	60 บาท	=	? สลึง
16.	400 สลึง	=	? บาท
17.	100 เมตร	=	? วา
18.	ครึ่งชั่วโมง	=	? วินาที
19.	2 ไร่	=	? ตารางเมตร
20.	50 ชั่ง	=	? กิโลกรัม

เนื้อสัตว์

1. ในประเทศไทย เรารับประทานเนื้อสัตว์กันในปริมาณว่า คนหนึ่งรับประทานเนื้อหมู 30 กิโลกรัม, เนื้อวัว 20 กิโลกรัม, ไก่ 10 กิโลกรัม, เป็ด 8 กิโลกรัม ในหนึ่ง เธอรับประทานเนื้อสัตว์ กิโลกรัม.
2. หมูมาแล้วห้าแกละได้น้ำหนักตัวละ 90 กิโลกรัม เนื้อหมูพอสำหรับคนกิน ในหนึ่ง.
3. จังหวัดใดเลี้ยงหมูมาก และในจังหวัดที่เธออยู่ เขาม้าหมูขายวันละกิโล.
4. เนื้อหมู ราคา กิโลกรัมละ 12.50 บาท มันหมู ราคา กิโลกรัมละ 10.00 บาท, ไส้กรอกหมู ราคา กิโลกรัมละ 35 บาท, หมูอบ ราคา กิโลกรัมละ 50 บาท เธอจงคิดราคา หมูชนิดต่างๆ อย่างละ 15 กิโลกรัม.

5. เนื้อหมู เขาใช้ทำอาหาร ได้มากอย่าง เช่น:- ทอด, ต้มเค็ม, แกง, ผัดกับผัก, ย่าง, ทำหมูหยอง, หมูอบ, หมูแผ่น, หมูหัน, หมูตั้ง, ไส้กรอก เขายังไม่เคยรับประทานอย่างไหน?
6. วัวตัวหนึ่ง หนัก 400 กิโลกรัม เมื่อฆ่าแล้ว เหลือเนื้อ 300 กิโลกรัม เนื้อวัน พอให้คนกิน รับประทานตลอดปี.
7. เนื้อวัว ราคา กิโลกรัมละ 11.00 บาท วัวตัวหนึ่ง มีเนื้อ 300 กิโลกรัม ราคาเนื้อวัว ตัวละเท่าไร?
8. ไก่ ราคา กิโลกรัมละ 20 บาท, เป็ด ราคา กิโลกรัมละ 15 บาท ไก่จะมีราคามากกว่าเป็ด กิโลกรัมละเท่าไร? ถ้าซื้อไก่ 3 กิโลกรัม 500 กรัม จะสิ้นเงิน เท่าไร?

9. ถ้าซื้อเนื้อหมู, เนื้อวัว, ไก่และเป็ด อย่างละ 3 กิโลกรัม ตามราคาข้างบน จะสิ้นเงินเท่าไร?

บทที่ 5

หารยาว

มะลิมีหัวหอมแห้งขมวดหนึ่ง มะลิตัดออก เลือกหัวหอมที่ใช้
เป็นพันธุ์ปลูกได้ 146 หัว มะลิต้องการปลูกเป็นแถว แถวละ 12 หัว
ดังนี้จะปลูกได้กี่แถว และเหลือหัวหอมอยู่อีกกี่หัว?

$$(1) \quad 12 \overline{) 146} \quad (1 \text{ เอา } 12 \text{ หาร } 146$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ \underline{12} \\ 26 \end{array}$$

$$12 \overline{) 14} = 1 \text{ 12 หาร 14 สิบ}$$

ได้ 1 สิบ เศษ 2

เศษ 2 น้อยกว่า 12 หัก 6 ลงมา จึงเหลือ 26

$$\text{เอา } 12 \text{ หาร } 26 \quad 12 \overline{) 26} \quad \text{ได้ } 2$$

$$(2) \quad 12 \overline{) 146} \quad (12 \text{ เศษ } 2 \text{ เป็น } 24 \text{ กับเศษอีก } 2$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ \underline{12} \\ 26 \\ \underline{24} \\ 2 \end{array}$$

มะลิเหลือหัวหอมอีกเพียง 2 หัว

คงปลูกได้ 12 แถว แถวละ 12 หัว

รวม 144 หัว

1. ถ้ามะลิปลูกหัวหอมแถวละ 10 หัว จะปลูกได้กี่แถว และ
จะเหลือหัวหอมที่ไม่ได้ปลูกกี่หัว?

2. ถ้าเธอมีเงินอยู่ 100 บาท ใช้วันละ 6 บาททุกวัน เธอจะ
ใช้ไปได้กี่วัน และสุดท้ายจะเหลือเงินอีกกี่บาท?

3. จงดูวิธีหารยาว

$$20) 61 \text{ (3 เศษ 1)}$$

$$\underline{60}$$

$$\underline{1}$$

$$36) 84 \text{ (2 เศษ 12)}$$

$$\underline{72}$$

$$\underline{12}$$

$$12) 158 \text{ (13 เศษ 2)}$$

$$\underline{12}$$

$$38$$

$$\underline{36}$$

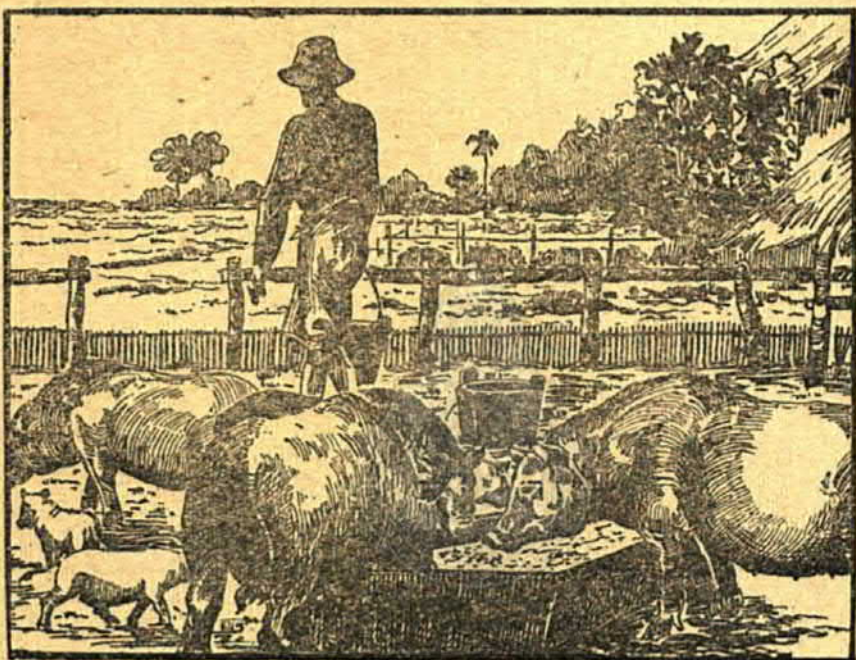
$$\underline{2}$$

$$45) 236 \text{ (5 เศษ 11)}$$

$$\underline{225}$$

$$\underline{11}$$

ขลุ่ย เลียง หมู

1. ขลุ่ยขอขลุ่ยหมูมา 3 ตัว ขลุ่ยหมูหนัก 15 กิโลกรัม, 17 กิโลกรัม และ 19 กิโลกรัม เธอทราบไหมว่าเฉลี่ยแล้ว ขลุ่ยหมูตัวหนึ่ง ๆ หนักเท่าไร ?

วิธีทำ ขนต้น รวมน้ำหนักลูกหมู 3 ตัว

15 กก.

17 „

19 + „

51 „

ขั้นตอน เอา 3 หารนำหนักที่รวมได้จะเป็นน้ำหนักเฉลี่ย

3) 51 (17 กก.

3

21

21

ตอบ 17 กิโลกรัม

2. หนูไปซื้อลูกหมูที่สถานีเกษตรฯ บางเขน ราคา 60 บาท 70 บาท 80 บาท เฉลี่ยลูกหมูราคาตัวละเท่าไร?
3. หนูใช้เศษอาหารที่เหลือปนกับรำเลี้ยงหมู เขาขุดมัน และสับหอยถลกด้วยต้มเลี้ยงหมูกด้วย พ่อของหนูซื้อรำมาทดสอบ ละ 35 บาท ตลอดเวลาเลี้ยงใช้รำ 20 กะสอบ เธอจึงคิดค่ารำทั้งหมด

4. พ่อเลี้ยงมาได้ ๑ เดือน หมูก็โตมาก และหนัก 140 กิโลกรัม. 150 กิโลกรัม 160 กิโลกรัม ตามลำดับ อนุญาตให้ แก่บริษัทเนื้อและนมจำกัด คิดราคากิโลกรัมละ 8 บาท เชอ
งคิดราคาหมูเป็นที่ขายไปทั้งหมดนี้

วิธีทำ ขนต้น รวมน้ำหนักหมูทั้ง 3 ตัว

140 กก.

150 ,,

160 + ,,

450 ,,

๕ ขนสอง เอา 8 คูณน้ำหนักหมู เป็นราคาขาย

450 กก.

8 ×

3600 บาท

ตอบ 3600 บาท

บทที่ 6

วิธีการเลข ตั้งแต่ 11 - 19

เด็กชายวิบูลย์ หารเลข ด้วย 11 ถึง 19 ได้ไม่คล่อง ครูนันทา จึงอธิบายให้ฟังว่า ให้นักเรียนทำตารางคูณ ไว้ดูเอาเอง เช่น ทำตารางคูณ 1 ถึง 9 ด้วย 18

$1 \times 18 = 18$	เมื่อมีตารางคูณนั้นแล้ว, ก็ใช้ตารางนั้นดู ในการหา
$2 \times 18 = 36$	ของเธอเอง เช่น เธอต้องการเอา 18 หา
$3 \times 18 = 54$	126 ก็ดูตารางคูณว่า อะไรคูณกับ 18 เป็น 126 ใน
$4 \times 18 = 72$	ทันที $7 \times 18 = 126$
$5 \times 18 = 90$	$\therefore 126 \div 18 = 7$
$6 \times 18 = 108$	
$7 \times 18 = 126$	
$8 \times 18 = 144$	
$9 \times 18 = 162$	

1. เธอจงใช้ตารางคูณ ด้วย 18 ทำเลขต่อไปนี้:-

$$58 \div 18; \quad 78 \div 18; \quad 110 \div 18; \quad 170 \div 18$$

2. เธอจงหา โดยไม่ใช้ตารางคูณ ข้างบน

$$40 \div 18; \quad 60 \div 18; \quad 92 \div 18; \quad 120 \div 18$$

3. เรขงทำ สูตรคูณ 16,17 อย่างข้างบนแล้วหารเลข:—
 $54 \div 16$; $78 \div 16$; $107 \div 16$; $123 \div 16$
 $43 \div 17$; $62 \div 17$; $95 \div 17$; $136 \div 17$
4. บิดาของเด็กชายวิบูลย์ ใช้วิธีหาร 19 ด้วย 20 แล้วลบออก
 ที่หลัง เช่น:— $65 \div 20$
 $65 \div 20 = 3$ เศษ 5
 $65 \div 19 = 3$ เศษ 8
5. เรขงเอา 19 หาร 42, 67, 84, 116, 130, 149 โดย
 วิธี
 จงหาเลขต่อไป:—
6. $60 \div 12$; $8192 \div 12$; $888 \div 12$
7. $65 \div 13$; $182 \div 13$; $1235 \div 13$
8. $70 \div 14$; $182 \div 14$; $1588 \div 14$
9. $90 \div 15$; $375 \div 15$; $1125 \div 15$
10. $128 \div 16$; ; $9120 \div 16$
 $129 \div 17$; ; $1190 \div 17$

บทที่ 7

หารด้วยเลข มากกว่า 20

1. ถนนจากกรุงเทพฯ ถึงหัวหินเป็นระยะทาง 245 กิโลเมตร
ถ้าเราขึ้นรถยนต์ไปชั่วโมงละ 35 กิโลเมตร ก็ชั่วโมงจึง
จะถึง

$$\begin{array}{r} (ก) \quad 35 \overline{) 245} \quad (8 \text{ ครั้งแรก คิดดูว่า } 35 \text{ หาร } 245 \text{ ได้กี่ครั้ง} \\ \underline{280} \quad \text{เราลองเอา } 3) \quad 24 \quad (\text{ดูก่อนได้ } 8 \text{ ครั้ง} \\ 8 \times 35 = 280 \end{array}$$

280 ลบออก 245 ไม่ได้

$$\begin{array}{r} (ข) \quad 35 \overline{) 245} \quad (7 \text{ ครั้งหลัง ลดเสีย } 1 \text{ จาก } 8 \text{ เป็น } 7 \\ \underline{245} \quad \text{ดูข้อ (ข) } 7 \times 35 = 245 \\ 245 \text{ ลบออก } 245 \text{ ได้พอดี} \end{array}$$

เราขึ้นรถยนต์ไป 245 กิโลเมตร ในเวลา 7 ชั่วโมง.

เมื่อเราลงไม่ได้ เพราะตองหารดู ผลลัพธ์สูงไป จึงทดลองลดลง
คราวละ 1 จนได้ผลที่ถูกต้อง

2. ต่อไปใน ผลลัพธ์ที่หารได้ มากเกินกว่าตัวตั้งหรือไม่
ควรตอบเท่าไร?

$$\begin{array}{r} 26 \overline{) 48} \quad (2 \\ \underline{52} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 37 \overline{) 92} \quad (3 \\ \underline{111} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 35 \overline{) 128} \quad (4 \\ \underline{140} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 27 \overline{) 56} \quad (2 \\ \underline{54} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 38 \overline{) 146} \quad (3 \\ \underline{114} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 64 \overline{) 362} \quad (5 \\ \underline{320} \end{array}$$

3. ถ้าเอา 35 หาร 126 จะได้กี่ครั้ง ?

$$\begin{array}{r} 35 \overline{) 126} \quad (3 \text{ เศษ } 21 \\ \underline{105} \\ 21 \end{array}$$

ลองเอา 3 หาร 12 ได้ 4
ถ้าเอา 4×35 ได้ 140 มากกว่า 126
ดังนั้น ผลลัพธ์จึงเท่ากับ 3

4. เรขงหาผลลัพธ์ โดยวิธีที่ได้เรียนมาแล้ว

- (1) $61 \div 23$ (2) $94 \div 32$ (3) $160 \div 44$ (4) $274 \div 93$
 (5) $245 \div 64$ (6) $249 \div 85$ (7) $304 \div 57$ (8) $429 \div 65$
 (9) $569 \div 88$ (10) $810 \div 96$

รวมเลขในตาราง

1.

16	2	3	13
5	11	10	8
9	7	6	12
4	14	15	1

21	7	8	18
10	16	15	13
14	12	11	17
9	19	20	6

จงรวมเลขตามแนวนอน, แนวตั้ง
และทแยง คราวละ 4 จำนวน

จงรวมเลขตามแนวนอน, แนวตั้ง
และทแยง คราวละ 4 จำนวน

$$16 + 2 + 3 + 13 = 34$$

$$16 + 5 + 9 + 4 =$$

$$4 + 7 + 10 + 13 =$$

$$5 + \dots =$$

$$21 + 7 + 8 + 18 = 54$$

$$21 + 10 + 14 + 9 =$$

$$21 + 16 + 11 + 6 =$$

$$10 + 16 + \dots =$$

2.

17	24	1	8	15
23	5	7	14	?
4	6	13	20	22
?	12	19	?	3
11	?	25	2	9

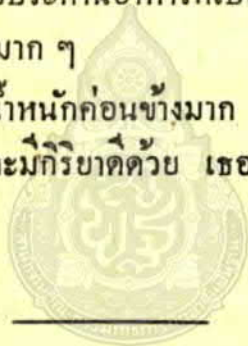
28	35	12	19	?
34	?	18	25	27
?	17	24	?	33
21	23	30	32	14
22	29	?	13	20

เลขทั้ง 5 จำนวนตามแนวนอน, แนวตั้ง และทแยง รวมแล้ว
ได้ผลลัพธ์เท่ากันทั้งนั้น เธอจงคิดหาเลขเขียนลงในที่ว่าง ๆ นั้นด้วย
ทุก ๆ ช่อง

เรา ต้ม แบ่ง นม ชง และ นม สด

1. เธอชอบต้มนมร้อน ๆ ไหม ? สหประชาชาติแจกนมผงให้โรงเรียนเอาไปชงให้เด็กดื่ม เพื่อให้พวกเด็กแข็งแรง
2. วันหนึ่ง ๆ ครูชงนมผงให้เด็ก ๆ ต้ม คนละ 50 กรัม เดือนหนึ่ง ๆ เธอต้ม 24 วัน เดือนหนึ่ง เธอต้มกี่กรัม ?
3. ประเสริฐมีนาฬิกาข้อมือ เขาผูกนาฬิกาเพื่อดูเวลา เมื่อเรียนรู้วิชาดูนาฬิกาแล้ว
เวลากลางวัน ครูชงนมมาแจกนักเรียน ประเสริฐต้มหมดแล้วในเวลา 12 วินาที ประเสริฐจับเวลาต้มนมของพวกเพื่อน ๆ 6 คน เพื่อน ๆ ต้มในเวลา 9, 13, 11, 17, 8 และ 14 วินาที
เธอลองรวมเวลาดูว่า 7 คนนี้ ต้มกี่นาที ?
4. เมื่อต้มนมแล้ว นักเรียนก็บ้วนปาก และดื่มน้ำ ใรงเรียนนมนี้สำหรับใช้ต้ม 6 แห่ง
นักเรียนคนหนึ่ง ๆ บ้วนปาก และดื่มน้ำเสร็จ ในเวลา 12 วินาที
5. นักเรียนดื่มน้ำที่ท่อนั่ง ๆ ได้คราวละคน ถ้าในเวลา 1 นาที นักเรียนจะบ้วนปาก ดื่มน้ำ เสร็จกี่คน ?
6. ดอนเข้า ถังต้มนมสด 1 ขวด ราคาขวดละ 5 สลึง สัปดาห์หนึ่ง 7 ขวด เป็นเงิน.....บาท

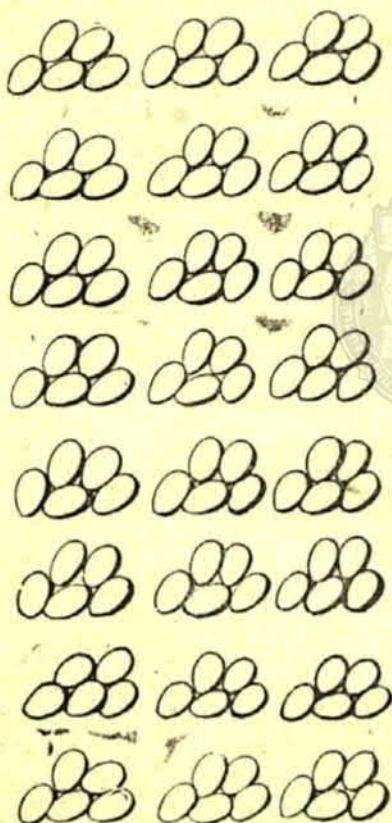
7. นมสดเป็นอาหารวิเศษของเด็ก นักเรียนควรดื่มนมสด
ทุกวัน
8. นมกระป๋อง ราคา 3 บาทครึ่ง นมกระป๋องราคาโหลละ
เท่าไร ?
9. น้ำหนักตัวของประเสริฐ ชั่งเมื่อต้นปี ได้ 32 กิโลกรัม
พอปลายปี หนัก 36 กิโลกรัม ประเสริฐชอบดื่มนม ดื่มน้ำ
สะอาด ๆ ชอบรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ เช่น ผัก
เนื้อ ไข่ และปลา มาก ๆ
10. ประเสริฐมีน้ำหนักค่อนข้างมาก และ แข็งแรงมาก
ประเสริฐฉลาด และมีกิริยาดีด้วย เธอแข็งแรงมากหรือเปล่า ?

๘

วิธีหารแบ่ง

ประเสริฐมีไข่เป็ดอยู่ 120 ฟอง เขาวางไว้ กองละ 15 ฟอง
จะวางได้กี่กอง ?

ประเสริฐนับคราวละ 5 ก่อน เพราะ
เคยนับอย่างนี้ เขานับออกได้ 24 กอง

$$\begin{array}{r} 5 \overline{) 120} \\ \underline{24} \end{array}$$

ไข่ 24 กองนี้ มีเพียงกองละ 5 ฟอง
เมื่อเอามารวมกัน 3 กอง ๆ ละ 5 ก็จะได้ 15 ฟอง ซึ่งไข่ 24 กองนี้ เอา 3 กอง รวมเป็นกองเดียว หรือเอา 3 มาแบ่งออกไปอีกคราวหนึ่งนั่นเอง จึงได้เพียง 8 กอง เท่านั้น

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 24} \\ \underline{8} \end{array}$$

$$15 = \left\{ \begin{array}{l} 5 \overline{) 120} \\ 3 \overline{) 24} \\ \hline 8 \end{array} \right.$$

$15 = 5 \times 3$
 เอา 5 หาร 120 ก่อน
 ได้ 24
 เอา 3 หาร 24 ได้ 8
 ไข่ที่กองไว้ มี 8 กอง กองละ 15 ฟอง

1. 5 กับ 3 เป็นตัวประกอบของ 15 เพราะ $5 \times 3 = 15$
2. เราเอา 15 หารที่เดียวก็ได้ แต่เราอาจจำสูตรคูณไม่ได้ เพื่อความสะดวก เราแยกไปหารคราวละตัว ก็ได้ผลเท่ากัน
 ตัวคูณที่เกินกว่า 12 นั้น เราควรแบ่งเป็น 2 ตัว หรือ 3 ตัว เช่น :-

$$\begin{array}{ll}
 14 & = 2 \times 7 \\
 16 & = 4 \times 4 \quad \text{หรือ} \quad 2 \times 8 \\
 18 & = 2 \times 9 \\
 20 & = 2 \times 10 \\
 21 & = 3 \times 7 \\
 22 & = 2 \times 11 \\
 24 & = 2 \times 12 \\
 25 & = 5 \times 5 \\
 26 & = 2 \times 13 \\
 27 & = 3 \times 9 \\
 28 & = 4 \times 7 \\
 30 & = 5 \times 6 \quad \text{หรือ} \quad 3 \times 10
 \end{array}$$

หารแบ่ง

ชาวไร่ปลูกมะเขือเทศ 540 ต้น ในแปลงสี่เหลี่ยม 3 แปลง
เท่า ๆ กัน แปลง ๆ หนึ่งมี 12 แถว เธอจึงคิดว่า ในแถวหนึ่ง ๆ มี
มะเขือเทศกี่ต้น ?

$$\text{จำนวนมะเขือเทศในแปลงหนึ่ง ๆ} = 540 \div 3 = 180 \text{ ต้น}$$

$$\text{จำนวนมะเขือเทศใน 12 แถวแถวหนึ่ง ๆ} = 180 \div 12 = 15 \text{ ต้น}$$

$$\text{หรือ จำนวนแถวทั้งหมด} = 12 \times 3 \text{ แถว}$$

$$= 36 \text{ แถว}$$

$$\text{จำนวนต้นมะเขือเทศในแถวหนึ่ง ๆ} = 540 \div 36 \text{ ต้น}$$

$$= 15 \text{ ต้น}$$

ตัวหารที่มากกว่า 12 นั้น เธอคงจำสูตรคูณไม่ได้
วิธีง่าย ๆ ก็คือ แบ่งหารไปคราวละตัว

$$36 = \left\{ \begin{array}{l} 3 \overline{) 540} \\ 12 \overline{) 180} \end{array} \right.$$

$$\underline{15}$$

$$\text{ตอบ } \underline{15 \text{ ต้น}}$$

เชอจงหารเลข โดยวิธีหารแบ่ง

1. $70 \div 14$, $60 \div 15$, $85 \div 17$, $90 \div 15$
 $98 \div 14$, $64 \div 16$, $96 \div 16$, $128 \div 16$
2. หารแล้วได้ผลลัพธ์ เป็นเลข จำนวน 2 หลัก
 $840 \div 16$, $840 \div 30$, $1748 \div 48$
 $1050 \div 35$, $2100 \div 70$, $3375 \div 45$
3. หารแล้วได้ผลลัพธ์ เป็นเลข จำนวน 3 หลัก
 $3000 \div 15$, $6400 \div 40$, $2646 \div 21$
4. มารดาของประเสริฐซื้อสมุดมาให้ประเสริฐ 18 เล่ม จ่ายเงินไปทั้งหมด 8 บาท 10 สตางค์ ประเสริฐคิดหาราคาของสมุด โดยวิธีหารแบ่ง จะเป็นราคาเล่มละเท่าไร ?
5. ธนุไปตลาดทำเดียนกับมารดาในเช้าวันอาทิตย์ แล้วซื้อส้มเขียวหวานมา 36 ผล สั้นเงิน 10 บาท 80 สตางค์ สั้นราคาผลละเท่าไร ?
6. ในระยะเวลา 14 วัน มะลิได้รับเงินค่าขนมจากบิดา รวมทั้งสิ้น 10 บาท 50 สตางค์ จงคิดว่า มะลิได้ค่าขนมวันละเท่าไร ?

หารในใจ

เด็กหญิงอุไรวรรณ มีวิธีการหา อย่างง่าย ๆ โดยคิดในใจ
เสียก่อน เช่น :-

(1) $97 \overline{) 459} \quad (4 \quad 459 \div 97 \text{ อุไรวรรณเห็นทันทีว่า ผลลัพธ์}$
 $\quad \quad \quad \underline{388} \quad \text{เป็น 5 ไม่ได้ เพราะเหตุว่า } 5 \times 97 \text{ มากกว่า } 459$
 $\quad \quad \quad 71$

เธอคิดดังนี้ :-

$$5 \times 90 = 450$$

$$5 \times 7 = 35$$

$$\text{ผลบวก} = 485$$

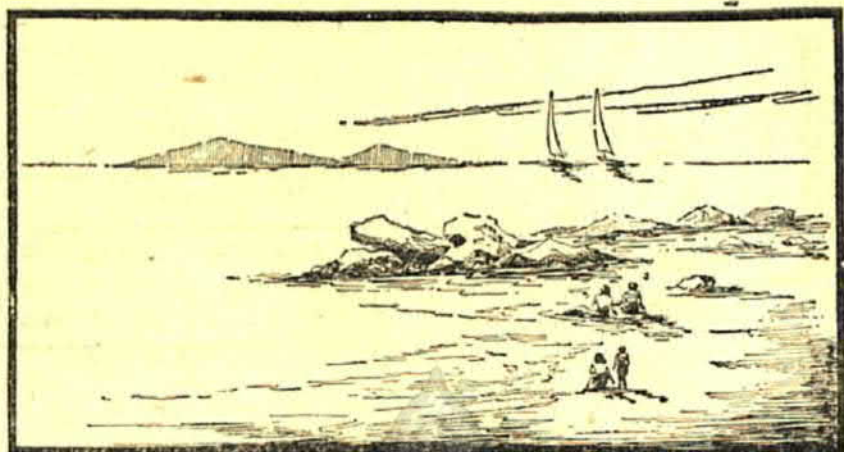
485 มากกว่า 459 อุไรวรรณจึงใส่
ผลลัพธ์ 4 แล้วได้เศษอีก 71

(2) $63 \overline{) 294} \quad (4 \quad \text{ในข้อนี้ อุไรวรรณไม่ทราบแน่ชัดว่า ผลลัพธ์}$
 $\quad \quad \quad \underline{252} \quad \text{ได้ 5 หรือ 4 เธอเอา 5 คูณ 63 ในใจ}$
 $\quad \quad \quad 42 \quad \text{ได้ 315 ซึ่งมากกว่า 294 ผลลัพธ์จึง}$
 $\quad \quad \quad \text{น้อยกว่า 5}$

ของฝัก คิดในใจดูว่า โหนจะมากกว่ากัน :-

(3)	2×75	หรือ	162	;	3×64	หรือ	186
(4)	4×58	หรือ	242	;	4×69	หรือ	271
(5)	4×74	หรือ	302	;	5×86	หรือ	427
(6)	2×90	หรือ	186	;	3×89	หรือ	273
(7)	6×95	หรือ	583	;	6×86	หรือ	530
(8)	7×59	หรือ	358	;	8×78	หรือ	642
(9)	8×96	หรือ	745	;	9×47	หรือ	401
(10)	9×85	หรือ	780	;	5×79	หรือ	398

บ้านพักร้อน

1. พ่อ แม่ของมะลิบ้านพักอยู่ที่ศรีราชา
ศรีราชาเป็นเมืองชายทะเล อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ 111
กิโลเมตร เมื่อถึงคราวหยุดโรงเรียน พ่อ แม่ของมะลิ พร้อม
กับพี่ชายและน้องอีก 2 คน ไปเที่ยวที่ศรีราชา
2. ศรีราชาเป็นเมืองชายทะเล รถไฟยังไม่มี ต้องไปทาง
เรือ หรือไปโดยรถยนต์
3. พ่อ แม่ พี่น้องมะลิไปโดยรถยนต์ 3 ชั่วโมงถึงศรี-
ราชา ที่ศรีราชา มีบ้านส่วนตัวพ่อของมะลิตั้งอยู่ชายทะเล
ครอบครัวนี้ตั้งใจจะพักอยู่เป็นเวลา 1 เดือน

4. พืชของมะลิตกปลาตะเลได้ 2 ตัว ตัวหนึ่งหนัก 2 กิโลกรัม อีกตัวหนึ่งหนัก 1 กิโลกรัม
5. การพักผ่อน ทำให้จิตใจผ่อนคลาย และฟื้นฟูกำลังกายให้
คืนคงแข็งแรง
6. เธอเคยไปเที่ยวที่ไหนบ้าง เธอชอบโดยสารเรือใบไหม?
7. บ้าระยะทางที่บอกไว้นั้น คือจากกรุงเทพฯ ขนทางทิศ
เหนือ ไปอยุธยาถึงลพบุรี แล้วก็ถึงปากน้ำโพ มีทางรถไฟไป
ถึงเชียงใหม่ และจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศตะวันออก สู่ปากน้ำ
สมุทรปราการ ถึงบางปะ แล้วก็ถึงศรีราชา มีถนนไปถึงจังหวัด
จันทบุรี

8. ถ้าเธอเดินได้ชั่วโมงหนึ่ง 3 กิโลเมตร เธอต้องเดินกี่ชั่วโมง จึงจะถึงอยุธยา ? กี่ชั่วโมงจึงจะถึงศรีราชา ?
9. ระยะทางระหว่างบางปูถึงศรีราชา กับ ระยะทางระหว่างลพบุรีถึงปากน้ำโพ ตอนไหนจะไกลกว่ากัน ? ไกลกว่ากันกี่กิโลเมตร ?
10. ถ้าโดยสารรถไฟชั้นที่หนึ่ง จากกรุงเทพฯ ไปถึง อยุธยา ต้องเสียค่าโดยสาร 10 บาท 80 สตางค์ จงคิดว่า ต้องเสียค่าโดยสาร กิโลเมตรละเท่าไร ?

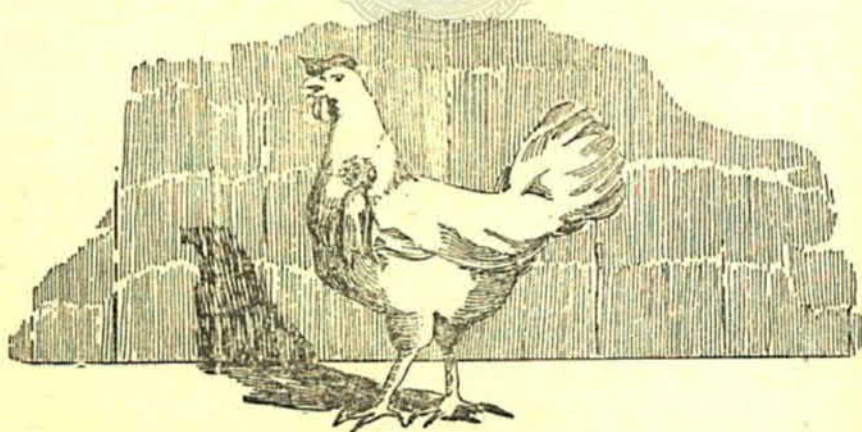
พ่อค้าขายของ ในราคาสูงกว่า ที่ซื้อมา

1. ราคาข้าวเปลือก เกวียนละ 900 บาท เมื่อเอาข้าวเปลือก ไป
ข้มที่โรงสี 3 เกวียน ได้ข้าวสาร 2 เกวียน, ข้าวสารราคา
เกวียนละ 1,800 บาท ราคาข้าวสารสองเกวียน แพงกว่า ราคา
ข้าวเปลือก 3 เกวียน เท่าไร ?
2. ครอบครัวของเรา ซื้อข้าวสารถังละ 24 บาท ข้าวสาร 1 เกวียน
เท่ากับ 100 ถัง เป็นเงินเท่าไร ?
3. ปลาช่อน ประมูลขายในบ่อ ยังไม่ได้จับ ราคาหาบละ 180 บาท
เมื่อจับมาสู่ตลาดแล้ว ราคาหาบละ 240 บาท เธอคิดได้ไหม
ว่า ปลาช่อนแพงขึ้นกี่โลกรัมละกิโลบาท ?
4. ทุเรียนบ้านดอน 100 ผล ราคา 250 บาท เมื่อนำมาขาย ที่
บ้านเรา ราคาผลละ 4 บาท ทุเรียนแพงขึ้นผลละเท่าไร ?
5. พ่อค้า สั่งผ้าขาว มาจากต่างประเทศ 36 เมตร เป็นเงิน 360
บาท แล้วเอาไปขายเมตรละ 15 บาท พ่อค้าเอากำไรทั้งหมด
เท่าไร ?
6. เหตุใด พ่อค้าจึงขายของ ในราคาสูง กว่าต้นทุน พ่อค้าไม่
ขายจ่าย อะไรบ้าง ?

ไก่ไข่ดก

เธอเคยได้ยินเรื่อง การประกวดไก่ไข่ดก ของกรมเกษตรฯ หรือ
 ไก่พันธุ์ไข่มีน้ำหนัก 2 กิโลกรัม ถึง 2 กิโลกรัม 500 กรัม
 แม่ไก่ที่ชนะการประกวด ไข่ 350 ฟอง ตลอดทั้งปี ไข่ไก่ทั้งหมด
 หนัก 17 กิโลกรัม ไข่ฟองละ 60 สตางค์
 ราคาไข่รวม 210 บาท

อาหารของไก่ตัวหนึ่ง ๆ ที่ต้องซื้อในเวลา 1 ปี ประมาณไว้ดังนี้
 ปลายข้าว 20 ลิตร ลิตรละ 75 สตางค์
 ปลาป่น 20 ลิตร ลิตรละ 2 บาท 50 สตางค์
 เปลือกหอยและถ่านป่น 2 กิโลกรัม กิโลกรัมละ 1 บาท
 นมวัว 1 ลิตร 5 บาท
 ผักต่าง ๆ 1 กิโลกรัม 3 บาท

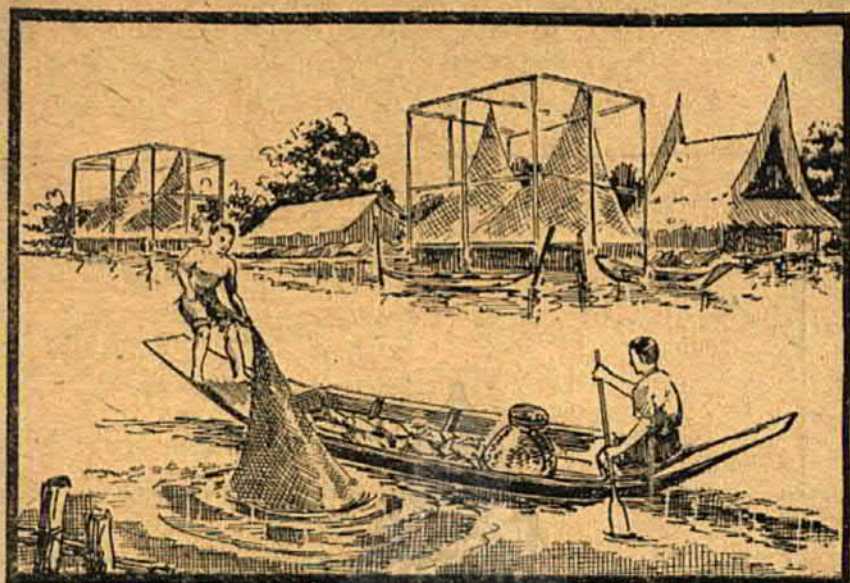

“ ไก่ชนะการประกวดไข่ดก ”

เมื่อเธอเลี้ยงไก่ไว้กินไข่ เธอควรเลี้ยงไว้อย่างน้อย 9 ตัว

1. ค่าเลี้ยงไก่ตัวหนึ่ง ปีละกี่ปาท ?
2. ได้กำไร ปีละกี่ปาท ?
3. ถ้าเลี้ยงแม่ไก่ไข่ดก 20 ตัว จะได้กำไรปีละเท่าไร ?
4. ไข่ไก่ราคาคงที่เสมอ หรือราคาสูงบ้าง ราคาต่ำบ้าง
5. ไข่ไก่เป็นอาหารที่ดีของเรา ทำให้เราแข็งแรงและสุขสบาย

ในน้ำมีปลา, ในนา มีข้าว

บ้านเมืองของเรา มีทรัพยากรในดิน สินในน้ำอยู่เป็นอันมาก เรา
มีทองอยู่ในน้ำและในนา

คนเราอยู่ได้ด้วยรับประทานอาหาร

อาหารหลายๆ ชนิด มีอยู่แล้วภายในบ้านเรา เราไม่ต้องซื้อ
ทอง เป็นลูกชาวนา บิดาชื่อนาปล่อง เจริญสุข พ่อของ
ทองมีนา 120 ไร่ มีบ้านทำด้วยไม้สัก และขึงข้าวด้วย มีควาย 15 ตัว
ในหน้าของทองมีบ่อปลา 2 บ่อ บ่อหนึ่งเลี้ยงพันธุ์ปลาช่อนปลาตูก อีก

บ่อหนึ่งเลี้ยงปลาตะเพียน นายคลอง เจริญสุข ทำนาอยู่ที่ตำบล
คลองรังสิต นาที่ปลูกข้าวเป็นนาคำ มีหนึ่งไร่ได้ข้าวไร่ละ 40 สัด

นา	1 ไร่	ได้ข้าว	40 สัด
นา	100 ไร่	ได้ข้าว	4000 สัด
นา	20 ไร่	ได้ข้าว	800 สัด
รวม	120 ไร่	ได้ข้าว	4800 สัด
ข้าว	100 สัด	เป็น	1 เกวียน
ดังนั้น, ได้ข้าว $4800 \div 100 = 48$ เกวียน			

1. นา 30 ไร่ ทำนาได้ข้าวไร่ละ 30 ถัง ได้ข้าวกี่แกลบ ?
 2. นา 20 ไร่ ทำนาได้ข้าวไร่ละ 32 ถัง ได้ข้าวกี่แกลบ ?
 3. นา 70 ไร่ ทำนาได้ข้าวไร่ละ 25 ถัง ได้ข้าวกี่แกลบ ?
 4. นา 105 ไร่ ทำนาได้ข้าวไร่ละ 40 ถัง ได้ข้าวกี่แกลบ ?
 5. นา 150 ไร่ ทำนาได้ข้าวไร่ละ 45 ถัง ได้ข้าวกี่แกลบ ?
 6. ข้าวเปลือกราคาแกลบละ 800 บาท ข้าวเปลือก 9 แกลบ
เป็นเงินเท่าไร ?
 7. ข้าวเปลือกราคาแกลบละ 800 บาท ข้าวเปลือก 6 แกลบ
40 สัด เป็นเงินเท่าไร ?
 8. ข้าวเปลือกราคาแกลบละ 900 บาท ข้าวเปลือก 17 แกลบ
1 บัน เป็นเงินเท่าไร ?
 9. ข้าวเปลือกราคาแกลบละ 950 บาท ข้าวเปลือก 42 แกลบ
เป็นเงินเท่าไร ?
 10. ข้าวเปลือกราคาแกลบละ 700 บาท ข้าวเปลือก 67 แกลบ
1 บัน เป็นเงินเท่าไร ?
-

บทที่ 9

คูณ ด้วย 10, 100 และ 1,000

1. แม่ฉันซื้อช้อน ส้อมมา 1 โหล ราคาช้อนละ 10 บาท ราคาช้อน ส้อมที่แม่ซื้อมา 120 บาทถ้วน

ช้อน ส้อม 1 คู่	10 บาท
ช้อน ส้อม 2 คู่	20 บาท
ช้อน ส้อม 10 คู่	100 บาท
ช้อน ส้อม 12 คู่	120 บาท
10×12	$= 120$ บาท

2. พ่อฉันขายบุหรี่ 100 ซอง ซองหนึ่งมี 20 มวน รวมเป็นบุหรี่ 2,000 มวน

$$20 \times 100 = 2,000 \text{ มวน}$$

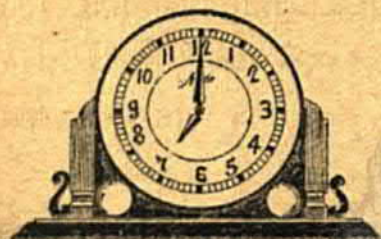
3. ระยะทางจากจังหวัดบุรีรัมย์ถึงท่าฉเลบ เป็นระยะทาง 17 กิโลเมตร ถ้าคิดเป็นเมตรเท่าไร ?

$$\begin{aligned} 1 \text{ กิโลเมตร} &= 1,000 \text{ เมตร} \\ 17 \text{ กิโลเมตร} &= 1,000 \times 17 \text{ เมตร} \\ &= 17,000 \text{ เมตร} \end{aligned}$$

4. เวลาคุณด้วย 10, 100, 1,000 เราเอา 0 ใส่ 1 ตัว
2 ตัว 3 ตัว ทางขวามือของเราเท่านั้น
5. ซ่อมมันฝรั่งกิโลกรัมละ 7 บาท มา 100 กิโลกรัม กับ
หอมหัวใหญ่กิโลกรัมละ 8 บาท มา 10 กิโลกรัม รวมเป็น
เงินเท่าไร ?
6. บิดาฉันซื้อข้าวสาร 3 กระสอบ หนักกระสอบละ 100
กิโลกรัม กิโลกรัมละ 1 บาท 95 สตางค์ รวมค่าข้าวสารเท่าไร ?
7. 7 กิโลเมตร, 25 กิโลเมตร และ 44 กิโลเมตร เป็น
กิโลเมตร ?
8. กรรมกร 10 คน คนหนึ่งทำงานได้ค่าจ้างวันละ 35 บาท ทำ
งานอยู่ 100 วัน ได้ค่าจ้างรวมกันเท่าไร ?
9. พวงมาลัยทำด้วยดอกมะลิ พวงหนึ่ง 500 ดอก ถ้าทำ
500 พวง จะต้องใช้ดอกมะลิกี่ดอก ?
10. โรงละครมีที่นั่งชนหน้า 10 แถว แถวละ 32 ที่นั่ง ที่นั่งชน
สอง 20 แถว แถวละ 40 ที่นั่ง ที่นั่งชนสาม 100 แถว แถวละ
40 ที่นั่ง ละครโรงนั้นมีที่นั่ง ?

บทที่ 10

คูณ ด้วย เลข หลัก สิบ

เดือนกุมภาพันธ์ ปี 2496
มี 28 วัน เป็นปกติสุรทิน
ในเดือนนี้มีกี่ชั่วโมง ?

(1) วิธีคิด

$$\begin{array}{r}
 24 \\
 \times 28 \\
 \hline
 24 \times 8 = \rightarrow 192 \\
 24 \times 20 = \rightarrow 480 \\
 24 \times 28 = \rightarrow 672 \\
 \hline
 672 \text{ ชั่วโมง}
 \end{array}$$

การคูณแบบง่ายอย่างธรรมดา
ของเรา

$$\begin{array}{r}
 24 \\
 \times 28 \\
 \hline
 192 \\
 48 \\
 \hline
 672 \\
 \hline
 \hline
 \end{array}$$

วันหนึ่งมี 24 ชั่วโมง 28 วันมี $24 \times 28 = 672$ ชั่วโมง

1. $25 \times 21,$ 48×15
 2. $36 \times 45,$ 69×68
 3. $98 \times 39,$ 73×48
 4. $87 \times 84,$ 96×69
 5. $78 \times 56,$ 97×93
 6. เดือนเมษายนมี 30 วัน คิดเป็นชั่วโมงได้เท่าไร ?
 7. สัปดาห์หนึ่งมี 7 วัน 3 สัปดาห์เป็นกี่ชั่วโมง ?
 8. วันหนึ่งมี 24 ชั่วโมง ชั่วโมงหนึ่งมี 60 นาที 1 สัปดาห์มีกี่นาที ?
 9. ใน 1 สัปดาห์ เราเรียนหนังสือ 30 ชั่วโมง เราเรียนหนังสือ 42 สัปดาห์ นับได้กี่ชั่วโมง ?
 10. บิดาฉันไปทำงานทุกวัน วันละ 11 ชั่วโมง(วันอาทิตย์ไม่หยุด) เมื่อเดือนก่อนนี้ บิดาฉันทำงานกี่ชั่วโมง ?
-

บทที่ 11

ตัวคูณหลัก ร้อย

หนังสือเล่มหนึ่งใช้กระดาษ 126 แผ่น หนังสืออย่างนี้ 144 เล่ม จะต้องใช้กระดาษกี่แผ่น ?

กระดาษสำหรับ หนังสือ 4 เล่ม	กระดาษสำหรับ หนังสือ 40 เล่ม	กระดาษสำหรับ หนังสือ 100 เล่ม	กระดาษสำหรับ หนังสือ 144 เล่ม
$\begin{array}{r} 126 \\ \times 4 \\ \hline 504 \end{array}$	$\begin{array}{r} 126 \\ \times 40 \\ \hline 5040 \end{array}$	$\begin{array}{r} 126 \\ \times 100 \\ \hline 12600 \end{array}$	$\begin{array}{r} 504 \\ 5040 \\ + 12600 \\ \hline 18144 \end{array}$

การคูณตัวเลขนั้นหา ต้องคูณดังนี้

คูณด้วย 4	คูณด้วย 40	คูณด้วย 100	ขั้นสุดท้าย คูณด้วย 144
$\begin{array}{r} 126 \\ \times 144 \\ \hline 504 \end{array}$	$\begin{array}{r} 126 \\ \times 144 \\ \hline 504 \end{array}$	$\begin{array}{r} 126 \\ \times 144 \\ \hline 504 \end{array}$	$\begin{array}{r} 126 \\ \times 144 \\ \hline 504 \\ 504 \\ 126 \\ \hline 18144 \end{array}$

เวลาคูณให้ทำอย่างขั้นสุดท้ายคูณด้วย 144 เท่านั้น

ก) :-

$$\begin{array}{r}
 126 \\
 \times 144 \\
 \hline
 504 \\
 504 \\
 \hline
 126 \\
 \hline
 18144 \\
 \hline
 \hline
 \end{array}$$

ตอบ 18144

ข้าวสารกระสอบหนึ่งมีข้าวสารหนัก 105 กิโลกรัม ข้าวสาร 225 กระสอบ เป็นข้าวสารหนักเท่าไร ?

$$225 \times 105 =$$

$$\begin{array}{r}
 225 \\
 \times 105 \\
 \hline
 1125 \\
 000 \\
 \hline
 23625 \text{ กก.}
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{c}
 \leftarrow 225 \times 5 \rightarrow \\
 \leftarrow 225 \times 100 \rightarrow \\
 225 \times 105
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 225 \\
 \times 105 \\
 \hline
 1125 \\
 \downarrow \\
 225. \\
 \hline
 23625 \text{ กก.}
 \end{array}$$

จงคุณให้เป็นผลสำเร็จ :-

1. $182 \times 203,$	743×405
2. $653 \times 203,$	861×405
3. $814 \times 709,$	246×806
4. $736 \times 709,$	179×806
5. $350 \times 607,$	249×908
6. $690 \times 607,$	367×908

$$7. 708 \times 704, \quad 470 \times 308$$

$$8. 409 \times 704, \quad 396 \times 308$$

$$9. 672 \times 506, \quad 708 \times 907$$

$$10. 490 \times 506, \quad 429 \times 907$$

ปากกาล่องหนมี 240 ตัว ปากกา 144 กล่อง (12 โหล)
มีกี่ตัว ?

$$240 \times 144 = 144 \times 240 = 34,560 \text{ ตัว}$$

$$\begin{array}{r} 144 \\ \times 240 \\ \hline 5760 \\ 288 \\ \hline 34,560 \end{array}$$

จงคูณเลขต่อไปนี้:-

$$1. 192 \times 240, \quad 584 \times 480$$

$$2. 384 \times 240, \quad 327 \times 480$$

$$3. 743 \times 390, \quad 209 \times 960$$

$$4. 425 \times 390, \quad 684 \times 960$$

$$5. 857 \times 750, \quad 671 \times 980$$

$$6. 276 \times 750, \quad 530 \times 980$$

$$7. 935 \times 170, \quad 368 \times 830$$

$$8. 168 \times 170, \quad 547 \times 830$$

$$9. 726 \times 670, \quad 417 \times 890$$

$$10. 458 \times 670, \quad 530 \times 890$$

ปฏิทิน เดือน ๕

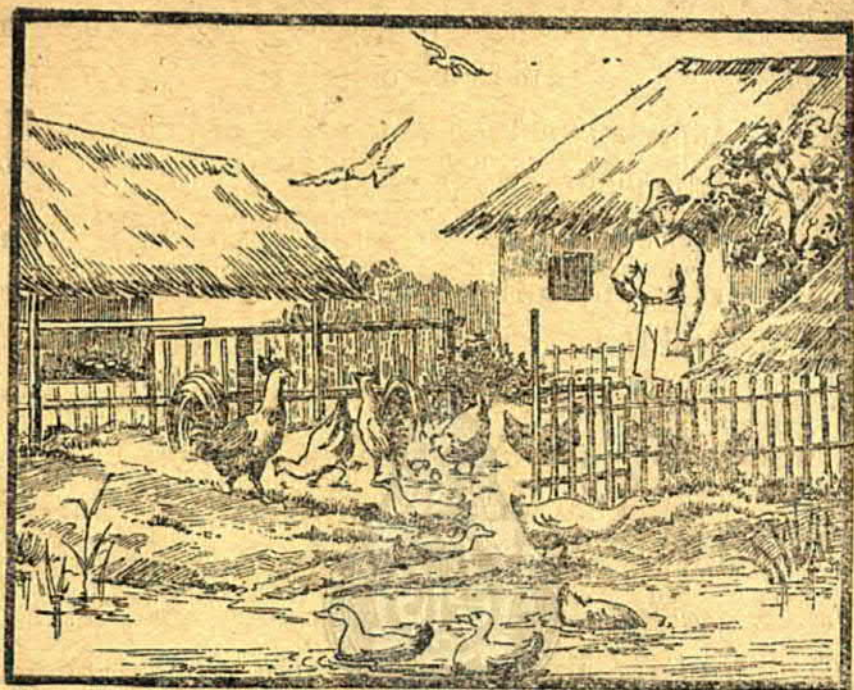
เดือน

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์

1. เด็กในชั้นนี้ 2 คน กำลังพูดถึงเงินค่าขนมประจำวัน เขาได้เงินค่าขนมและค่าอาหารประจำสัปดาห์ ในวันจันทร์ บิดาจะแจกเงินให้คนละ 9 บาท คนหนึ่ง ๆ จะได้รับเงินวันละเท่าไร ? สองคนได้รับเงินรวมกันเท่าไร ?

2. เดือน^๕นม.....วัน เป็นวันพุธ.....วัน เธอเขียนวันที่
ให้ครบเสียก่อน
3. เดือน^๕นมวันอาทิตย์กี่วัน ?
4. ครองยุทธ์ไปฟังธรรมที่พุทธสมาคมทุก ๆ คืนวันจันทร์ ครูปไป
ฟังธรรมกี่ครั้งในเดือน^๕นม ?
5. เดือน^๕นมวันเสาร์.....วัน เราหยุดเรียนครั้งวัน.....ครั้ง ?

เรา เลี้ยง ไก่ ไว่ กิน ไช้

1. ที่บ้านของด.ช. สำราญ มีการทำสวนครัว และเลี้ยงไก่เป็น
การใหญ่
2. พ่อของด.ช. สำราญ มีแม่ไก่ 72 ตัว เมื่อคัดเอาแต่พันธุ์
ไข่ดกแล้ว คงมีแม่ไก่เพียง 44 ตัว ไก่ นอกนั้นขายไปตัวละ
14 บาท
3. เธอทราบไหมว่า ขายไก่ได้เงินเท่าไร ?

4. ไก่ที่เหลือต้องถนอมกันผู้ค้าขายไก่ขายตัวละ 25 สตางค์
ไก่ 44 ตัว เสียค่าบ่อนกันผู้ค้าขายไก่บาท ?
5. ไก่ทั้งหมดคนออกไข่ใน เดือนมกราคม 660 ฟอง ไก่ตัว
หนึ่งไข่ในเดือนนกฟอง ?
6. ไข่ไก่ขายกันฟองละ 50 สตางค์ ไข่ 660 ฟอง เป็น
เงินเท่าไร ? ถ้าไข่มีราคาสูงขึ้นเป็นฟองละ 75 สตางค์ จะ
ขายได้เงินเท่าไร ?
7. แม่ของ ด.ช.สำราญ ไข่ไข่ไก่ทำอาหาร เดือน มกราคม
นี้ 155 ฟอง เธอจงคิดว่าวันหนึ่ง ๆ ไข่ไก่ฟอง ?
8. แม่ไก่พันธ์บ้าน พันเมือง ตัวหนึ่งจะไข่บิละ 170 ฟอง ทุกปี
ราคาไข่ไก่ฟองละ 50 สตางค์ วันหนึ่งจะขายไข่ได้เงินเท่าไร ?
9. เธอเลี้ยงไก่ไว้กี่ตัว ? เธอชอบรับประทานไข่ไก่ไหม ?
10. นางปทุม ขยันกิจ ซื้อมูลไก่มา 150 ตัวจากสถานที่ทดลอง
เกษตรฯ ในราคาตัวละ 3 บาท นางปทุม ขยันกิจ ต้อง
จ่ายเงินค่าลูกไก่เท่าไร ?
11. แม่ไก่ที่เราเลี้ยงด้วยเศษอาหารและข้าวเปลือก ตัวหนึ่งไข่
บิละประมาณ 70 ฟอง ถ้าเลี้ยงด้วยอาหารผสมและบำรุงดี ๆ
แม่ไก่ตัวหนึ่งจะไข่มากกว่าบิละ 170 ฟอง
12. เธอเลี้ยงไก่ไว้กินไข่บ้างหรือเปล่า ?

บทที่ 12

หาร ด้วย 10, 100, 1,000

1. เรือชนับบัตรใบละบาท 120 ฉบับ จะแลกเป็นใบละสิบ
ได้กี่ฉบับ ? ถ้าเรือชนับบัตรใบละบาท 125 ฉบับ จะแลกใบละสิบ
ได้กี่ฉบับ ?

ก) $120 \div 10 = 12$

12 ฉบับ

$$\begin{array}{r} 10 \overline{) 120} \\ \underline{10} \\ 20 \\ \underline{20} \\ 0 \end{array}$$

12

ข) $125 \div 10 = 10 \times 12 + 5$

12 ฉบับ กับ เหลือ ชนบัตร

1 บาท 5 ฉบับ

2. ที่ดิน 3 ไร่ 3 งาน แบ่งเป็นแปลง แปลงละ 100 ตารางวา
จะแบ่งได้กี่แปลง ? ถ้าที่ดิน 3 ไร่ 3 งาน 25 ตารางวา จะ
แบ่งแปลงละ 100 ตารางวา ได้กี่แปลง ?

1 ไร่ = 400 ตารางวา 1 งาน = 100 ตารางวา

3 ไร่ = 1200 ,, 3 งาน = 300 ,, ,,

$\therefore 3 \text{ ไร่ } 3 \text{ งาน} = 1500 \text{ ตารางวา}$

$3 \text{ ไร่ } 3 \text{ งาน } 25 \text{ ตารางวา} = 1525 \text{ ตารางวา}$

ก) $1500 \div 100 = 15$

เพราะว่า

$1500 = 100 \times 15$

ข) $1525 \div 100 = 15 \text{ กับ}$

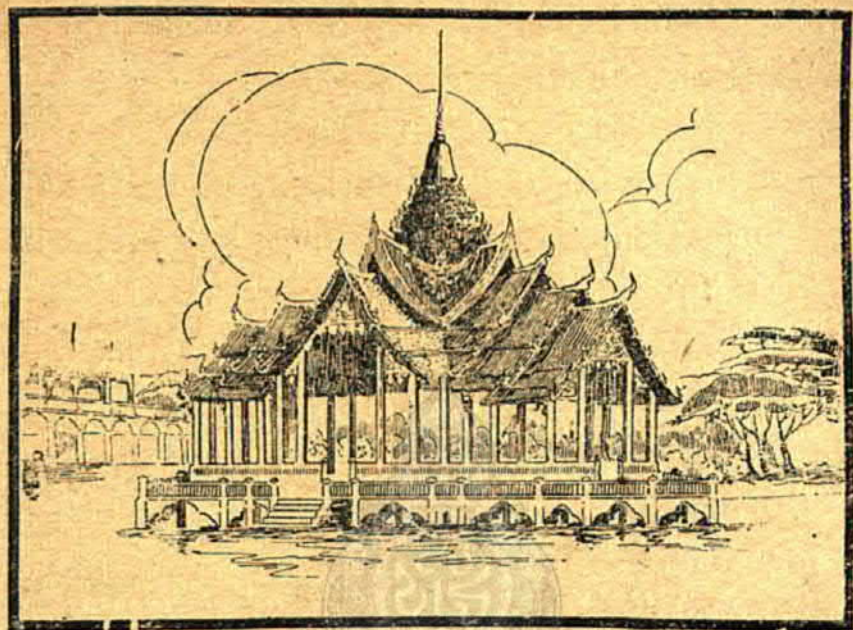
เศษ 25 ตารางวา

เพราะว่า

$1525 = 100 \times 15 + 25$

ตอบ 15 แปลงกับเศษ 25 ตารางวา

3. ในการแข่งขันวิ่งทวน 15 กิโลเมตร รอบสนามหลวง วัด
โดยรอบ 1,000 เมตร ผู้แข่งขันต้องวิ่งกี่รอบ ?
15 กิโลเมตร = 15,000 เมตร
ผู้แข่งขันต้องวิ่ง $15,000 \div 1,000 = 15$ รอบ
4. บิดาของประเสริฐมีธนบัตรใบละร้อยอยู่ 5 ฉบับ และใบละ
ยี่สิบอยู่ 7 ฉบับ จะแลกเป็นใบละสิบได้กี่ฉบับ ?
5. ถ้าเธอมีธนบัตรใบละบาทอยู่ 150 ฉบับ และใบละยี่สิบบาท
อยู่ 12 ฉบับ จะแลกเป็นใบละสิบได้กี่ฉบับ ?
6. พื้นที่ดิน 100 ตารางวาปลูกต้นส้มโอได้ 25 ต้น ในที่ดิน
4 ไร่ 3 งาน จะปลูกต้นส้มโอได้กี่ต้น ?
7. จงหาคำตอบ เมื่อเอา 26590 หารด้วย 10, 100, 1,000
ตามลำดับ

ไป ชม โบราณ วัดถุ จังหวัด ออยุธยา

1. ครูพาพวกเราขึ้นรถยนต์ไปอยุธยาในตอนเช้าวันนี้ เราเสียค่ารถไปและกลับคนละ 7 บาท 50 สตางค์ ถ้านักเรียนไปด้วยกันทั้งหมด 30 คน จะต้องเสียค่าโดยสารเท่าไร ?

7.50		7.50 × 30
30	×	= 75 × 3
<u>225.00</u>		หรือ 7 × 30 = 210 บาท
		50 สตางค์ × 30 = <u>15</u> บาท
		รวม <u>225</u> บาท

2. ในจังหวัดนี้มีพระที่นั่งเก่า ๆ ตึกเจ้าพระยาวิชาเยนทร์ และ
วัดร้างอีกเป็นอันมาก

3. จังหวัดอยุธยา ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา มีถนนและทาง
รถไฟผ่านจังหวัดนี้ ดังนั้นเราอยู่ ณ จังหวัดใด ๆ ก็สามารไปถึง
จังหวัดอยุธยาได้ถึง 3 ทาง คือ ทางถนน โดยรถยนต์หรือยว
ยานอื่น ๆ ทางรถไฟและทางเรือ

4. ผู้ที่อยู่ในอยุธยาทำการเกษตรกรรม การจับปลาน้ำจืด เธอ
เคยไปยังจังหวัดอยุธยาแล้วหรือยัง ?

5. ผลคูณต่อไปนี้ ถูกหรือไม่ ?

.25 บาท	.30 บาท	.50 บาท	.75 บาท	.80 บาท
$30 \times$ บาท	$30 \times$ บาท	$30 \times$ บาท	$30 \times$ บาท	$30 \times$ บาท
<u>7.50 บาท</u>	<u>9.00 บาท</u>	<u>15.00 บาท</u>	<u>22.50 บาท</u>	<u>24.00 บาท</u>

6. จำนวนเลขที่คูณ คือ ค่าใช้จ่ายของนักเรียนแต่ละคราว เช่น
นำหวานถ้วยละ 25 สตางค์ หรือ .25 บาท 30 ถ้วย และ
สำหรับคน 30 คน ค่าใช้ดื่มคนละฟอง ฟองละ 30 สตางค์ ค่า
ข้าวราดแกงคนละชาม ชามละ 50 สตางค์ ค่าเรือจ้างคนละ 75
สตางค์ และค่าขนมกับน้ำชาในตอนบ่ายคนละ 80 สตางค์

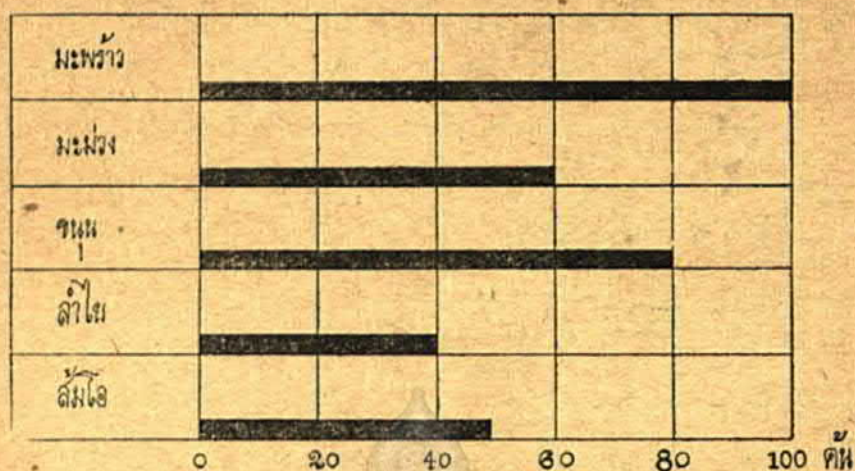
7. เธอจงคิดรวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดของนักเรียน 30 คนนั้น

มาตรา ต่าง ๆ มี ไว้ เพื่อ วัด และ กำหนด สิ่ง ต่าง ๆ

สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรานั้น เรามักวัดต่าง ๆ ดังที่เธอได้เรียนมา
แล้วเรียกว่ามาตรา เราเริ่มจากสิ่งข้อย่อย ๆ น้อย ๆ เรียกว่า "หน่วย"

นักเรียนเราใช้หน่วยที่เรียกว่า กิโลกรัม ระยะทางไกล ๆ หน่วยที่ใช้วัดคือ “กิโลเมตร” การตวงใช้หน่วย “ลิตร” เหล่านี้เรียกว่า มาตรการ “เมตริก” หน่วยตามมาตรการประเพณีของเรา สำหรับชั่งน้ำหนักเรียกว่า “ชั่ง” ระยะทางไกล ๆ หน่วยที่ใช้เรียกว่า “เส้น” การตวงหน่วยหนึ่งเรียกว่า “ถัง”

1. เธอจะบอกว่าสิ่งต่อไปนี้ใช้หน่วยอะไรวัด
ข้าวเปลือก, ข้าวสาร, น้ำมัน, น้ำตาล, ถ่าน, ไข
น้ำฝน, พืชพันธุ์, ปลา, รถยนต์, ขนมห้าง
2. หน่วยต่อไปนี้ ใช้วัดสิ่งใดบ้าง ?
เส้น, โยชน์, ทะนาน, กรัม, สตางค์, นาฬิกา,
บาท, นาฬิกา, นิ้ว, ไร่, ตำลึง, ชั่วโมง, เซนติเมตร
3. เธอจะบอกน้ำหนักของสิ่งต่อไปนี้โดยประมาณ เป็นกิโลกรัม
ข้าวสาร 1 ถัง น้ำ 1 บิ๊บ โต๊ะและม้านั่ง 1 ชุด
ตัวครู 1 คน ฟุตบอล 1 ลูก นาฬิกา 1 เรือน สาย-
สร้อยคอ 1 สาย หนังสือ 1 เล่ม
4. เธอจะตอบคำถามง่าย ๆ ต่อไปนี้
วันหนึ่งมีกี่นาที ?
วันหนึ่งมีกี่ตารางวา ?
14 บาท 2 สลึง เป็นกี่สลึง ?
13 วา เป็นกี่เมตร ?
25 ลิตร เป็นกี่ทะนาน ?

รูประบายข้างบนนี้เป็นกราฟ แสดงถึงจำนวนต้นไม้
ที่ปลูกไว้ในสวนของทาง

1. มะพร้าวในสวน 100 ต้น
2. มะม่วง 60 ต้น
3. ขนุน 80 ต้น
4. ลำไย 40 ต้น
5. ส้มโอ 50 ต้น

เขोजเขียนกราฟแสดงต้นไม้ที่ปลูกในสวนของอุษา

1. ทุเรียน 80 ต้น
2. มังคุด 60 ต้น
3. ส้มเขียวหวาน 100 ต้น

เรื่อง ภาษีอากร

สมัยโบราณ พระมหากษัตริย์ทรงเรียกเก็บภาษีอากร และ
จังกอบ เป็นสิ่งของ เช่น มีหมู 5 ตัว เก็บเอาภาษีหมู 1 ตัว

ในยุโรปบางแห่ง กรอบครัวหนึ่งเสียข้าวโพดครึ่งถัง, ข้าว
สาลี หรือข้าวโอ๊ต 10 ถัง และไก่ 5 ตัว เป็นต้น ในประเทศไทยเรา
ก็เก็บภาษีเป็นสิ่งของ เช่น หนึ่งร้อย ชักเอาเป็นภาษี สาม เศษ
เรียกสั้นๆ ว่า ภาษี "ร้อยชักสาม"

ในสมัยปัจจุบันนี้ ทุกประเทศในโลก มีเงินตราใช้เป็นวัตถุ
กลาง การเรียกเก็บภาษีอากร จึงเรียกเก็บเป็นเงิน ประเทศไทยมี
ประมวลรัษฎากร เรียกเก็บภาษีเงินได้, ภาษีโรงค้า, ภาษีโรงเรือน
การเรียกเก็บ นั้น มีกำหนดในอัตราค่า รัฐบาลเก็บภาษีไปบำรุงราษฏร
ให้อยู่ดีกินดี มีความสุข

1. ถ้ารัฐบาลไม่ซ่อม และสร้างถนน จะลดภาษีได้มาก

2. จดหมายที่ส่ง ทางไปรษณีย์ นั้น เรียกเก็บ ฉบับละ 25 สตางค์ ถ้าเราไปส่งเอง จะต้องเสียค่าใช้จ่าย มากกว่าหลายเท่า
3. ถ้าเราขอ เครื่องดับเพลิงเอง ก็จะลดภาษี ลงได้มาก
4. บ้านที่อยู่ ของเรา ต้องระวังเอง, ไม่มีตำรวจ, ไม่มีศาล เราจะทำงานการอะไร ไม่สู้สะดวก เพราะเหตุว่าต้องคอยระวังภัยต่างๆ ด้วยตนเอง. เมื่อหาเงินทองมาได้ก็ไม่เป็นสุขนอนตาไม่หลับ. เมื่อรัฐบาลจ้างตำรวจ ตั้งศาลและจ้างผู้พิพากษามา รัฐบาลจึงเก็บภาษีอากร เอาเงินไปใช้จ่าย
5. ถ้าเรามีเงิน 5 บาท แล้วเธอออกเงิน 50 สตางค์ ให้เอาไปใช้จ่ายเพื่อบำรุงเพื่อนของเราและตัวเอง เธอคงยินดีเสียสละได้.
6. เงินที่ต้องเสียภาษีม้อยู่ 1,000 บาท ถ้ารัฐบาลเรียกเก็บบาทละ 10 สตางค์ จะเป็นเงินค่าภาษีเท่าไร.
7. ใบเสร็จรับเงิน ต้องติดอากรแสตมป์ คิด ยี่สิบบาทต่อสิบสตางค์ ร้านค้าขายรับเงินค่าขายของไปจากเรา 340 บาท เขาจะต้องติดอากรดวงละสิบสตางค์ในใบรับเงินกี่ดวง?
8. ทำการไปรษณีย์แห่งหนึ่ง ได้รับจดหมายส่งติดต่อกทาง "ไปรษณีย์" คิดเฉลี่ย วันละ 12,035 ฉบับ ในสัปดาห์หนึ่ง รัฐบาล ได้เงินค่า แสตมป์ติด จดหมาย จากที่ ทำการ ไปรษณีย์ แห่งนี้เท่าไร?

9. ในตำบลหนึ่ง มีร้านที่ต้องเสียภาษีสถาน 225 ร้าน แต่ละร้านต้องเสียปีละ 585 บาท รัฐบาลได้ภาษีสถานจากร้านที่เสียปีละเท่าไร?
10. รัฐบาลเก็บภาษีบุหรี่ของละ 5 สตางค์ บุหรี่หีบหนึ่งคิดค่าภาษีเท่าไร? ถ้าบุหรี่ยหีบหนึ่งมี 150 ห่อ และห่อหนึ่งมี 20 ซอง

ทบทวนความรู้ที่ได้เรียนมาแล้ว

1. จงนับหนึ่งถึงพัน คราวละ 100, คราวละ 200
2. จงอ่านเลขต่อไปนี้ 500, 900, 700 เชอเข้าใจเลข 0 สองตัวหลังเลขจำนวนนั้นหรือไม่
3. จงนับ 100 ถึง 400 เพิ่มขึ้นคราวละ 10
4. จงเขียนเลขเรียงไปคราวละหนึ่ง จาก 195 ถึง 205 จาก 295 ถึง 305 จาก 695 ถึง 705
5. ถ้าเพิ่มชนอก 1 จะเป็นเท่าไร 199, 399, 269, 799, 899
6. จงเรียงเลขจากน้อยไปหามาก 900, 600, 300, 500, 700

7. จงเขียนเลขเรียงจากมากไปหาน้อย 524, 216, 800,
527, 612, 954, 710, 621

8. จงรวมเข้าด้วยกัน

$$345 + 53 =$$

$$613 + 265 =$$

$$437 + 521 =$$

9. จงรวมเลขต่อไปนี้

164	253	187	226	134	260
<u>282⁺</u>	<u>172⁺</u>	<u>271⁺</u>	<u>193⁺</u>	<u>275⁺</u>	<u>175⁺</u>

347	568	335	559	343	578
<u>523⁺</u>	<u>329⁺</u>	<u>548⁺</u>	<u>319⁺</u>	<u>537⁺</u>	<u>387⁺</u>

10. จงรวมเลขสามจำนวนข้างล่างนี้

124	232	121	245	324	351
243	156	347	332	164	226
<u>368⁺</u>	<u>379⁺</u>	<u>295⁺</u>	<u>167⁺</u>	<u>286⁺</u>	<u>178⁺</u>

เครื่องทองรูปพรรณต่างๆ

มารดาของมะลิ ซ้อแหวนลงขาทองคำ 1 วง ให้มะลิ ในวัน
เกิดครบ 11 ปี มะลิมียาสร้อยคอทองคำ กับเหรียญอยู่แล้ว
มารดาของมะลิเป็นคนขยัน และหาของขวัญ ให้แก่บุตรทุกคน
เมื่อถึงกำหนดครบรอบ วันเกิด

1. ทองคำเป็นของมีค่า หาได้ยาก และราคาแพง ร้านขาย
ทองคำแท่ง และทองคำรูปพรรณ นั้น เขาซึ่งขายเป็นกรัม
หรือบาท (น้ำหนัก)
2. ทองรูปพรรณหนัก 1 บาท เท่ากับ 15 กรัม, ทองรูป
พรรณหนัก 1 กรัม ราคาประมาณ 25 บาท หรือหนักบาท
ละ 375 บาท.
3. เรืองคิดราคา สายสร้อยทองคำหนัก 12 กรัม, 20 กรัม,
25กรัม ตามราคา ในข้อ 2. ตามลำดับ
4. ในทองรูปพรรณ มีโลหะเจืออยู่ เช่น โลหะเงิน เพื่อ
ทำให้แข็ง ไม่บวม และไม่่ง่าย
5. นาก เป็นเครื่องประดับ อีกอย่างหนึ่ง สีสล้ายทองแดง แต่
สุกปลั่ง นากผสมด้วยทองคำ กับทองแดง.

6. ทองคำในต่างประเทศ เขาเรียกเป็นกะรัต ทองบริสุทธิ์แท้ มี 24 กะรัต, ทองนอก เช่น:- สายสร้อย, ตัวปากก่า หมึกซึมเขาบอกไว้ว่า ทอง 18 กะรัต หมายความว่า มีทองคำ 18 ส่วนอีก 6 ส่วน เป็นเงิน
7. เหมืองเครื่องแต่งตัว เป็นทองคำก็อย่าง? ทองรูปพรรณ ที่เหมือง และ ที่มารดาเหมือง หนักเท่าไร?

เธอขี่รถจักรยานเป็นไหม ?

1. รถจักรยานสำหรับเด็กมีขายตามร้านหลายแห่ง เด็กๆ ชอบขี่รถจักรยาน เพราะช่วยผ่อนแรง และไปไหนมาไหนได้รวดเร็ว
2. หนูมีจักรยานคันหนึ่ง เพิ่งซื้อมาใหม่ๆ ราคาคันละ 400 บาท พ่อของหนูสั่งมาจากประเทศอังกฤษ
3. หนูจะไปตลาดเพียง 3 นาที ถ้าเขาเดินไปก็เสียเวลา 15 นาที อย่างนั้นนับว่าทุ่นเวลาไปได้มาก

4. อู๋ยากับมะลิก็มีจักรยานคนละคัน มีไว้ขี่ไปตลาดและไปเที่ยวเวลาไปโรงเรียนเดินไป เพราะว่าโรงเรียนอยู่ใกล้บ้าน
5. ธนุชอบยานอกใหม่เส้นหนึ่งราคา 32 บาท และชอคเคเกียงน้ำมันดวงหนึ่ง 17 บาท 50 สตางค์ รวมเงินที่ธนุชอบของใหม่เท่าไร?
6. วันหนึ่งเป็นวันหยุด เด็ก ๆ ที่มีรถจักรยาน มาแข่งกันจากหน้าวัดน้อย ไปถึงริมแม่น้ำ เป็นระยะทาง 3 กิโลเมตร (75 เส้น) ธนุถึงที่ก่อน เขาได้ปรด 12 นาที มะลิมาถึงในเวลา 13 นาที ประเสริฐกับอู๋มาถึงในเวลา 14 นาที นอกนั้นช้ากว่า 15 นาที
7. พวกเขาเด็กพึงรถไว้ไ้ร่วมไม้ แล้วก็ลงอาบน้ำในแม่น้ำ พวกเขัั้ซ้รถกลับ เมื่้ออาบน้ำเล่นแล้ว 30 นาที เสียเวลาไปอาบน้ำ..... นาที
8. เชอซรถจักรยานเป็นแล้วหรือยัง ต้องรพบหัดเสียให้เป็น

บททวนความรู้ที่ได้เรียนมาแล้ว

(คิดในใจ.)

จงรวมเลขต่อไปนี้

1.	$29 + 93 + 55 =$	$36 + 78 + 74 =$	$37 + 59 + 72 =$
	$47 + 69 + 70 =$	$54 + 78 + 45 =$	$37 + 62 + 99 =$

จงรวมเลขต่อไปนี้

$$2. \quad 37 + 78 + 85 = \quad 53 + 99 + 59 = \quad 47 + 88 + 98 =$$

$$59 + 59 + 59 = \quad 49 + 77 + 99 = \quad 84 + 99 + 96 =$$

3. เธอจงรวมเลขต่อไปนี้ รวมแล้วได้ไม่เกิน 999

$$375 + 388 = \quad 373 + 427 = \quad 527 + 375 =$$

$$329 + 388 = \quad 399 + 499 = \quad 415 + 397 =$$

$$4. \quad 78 + 7 + 95 = \quad 69 + 38 + 7 = \quad 8 + 92 + 8 =$$

$$9 + 675 + 57 = \quad 64 + 9 + 234 = \quad 768 + 5 + 98 =$$

$$5. \quad 425 + 294 = \quad 750 + 175 = \quad 364 + 409 =$$

$$97 + 30 + 8 = \quad 80 + 18 + 9 = \quad 86 + 6 + 90 =$$

6. เด็กอายุ 3 เดือน อีกกี่เดือนอายุครบ 1 ขวบ

7. ถ้าหน้าต่างในห้องห้องหนึ่ง มีกระจกสี่เหลี่ยม 6 บาน หน้าต่าง 5 หน้าต่าง มีกระจกกี่บาน?

8. แม่ไก่ตัวหนึ่งมีลูกไก่ 12 ตัว แม่ไก่อีกตัวหนึ่งมีลูกไก่ 9 ตัว แม่ไก่สองตัวมีลูกไก่กี่ตัว?

9. วัว 2 ตัว และควาย 3 ตัว มีขาารวมกันกี่ขา?

10. ฉันมีพ่อกับแม่ แล้วมีพี่สาวคนหนึ่ง น้องชายอีกคนหนึ่ง ในครอบครัวฉันมีคนอยู่รวมกันกี่คน?

ไหนจะมากกว่ากัน

เลขเข็ญหรือแปลว่า 12 นิ้ว เป็น 1 คืบ, 2 คืบ เป็น 1 ศอก
 1 ศอก 4 ศอก เป็น 1 วา, 20 วา เป็น 1 เส้น, 400 เส้น เป็น 1 โยชน์.

เชอลองคิดดูว่า 30 นิ้ว กับ 1 ศอก อันไหนจะมากกว่ากัน

$$\begin{aligned} 1 \text{ ศอก} &= 2 \text{ คืบ} \\ 2 \text{ คืบ} &= 2 \times 12 \text{ นิ้ว} \\ &= 24 \text{ นิ้ว} \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น 30 นิ้ว มากกว่า 1 ศอก อยู่ 6 นิ้ว

เขอลงบอกให้รู้ว่าอันไหนมากกว่ากันเท่าไร

1. 50 นิ้ว กับ 2 ศอก
2. 15 วัน กับ 2 สัปดาห์
3. 2 ปี กับ 18 เดือน
4. 300 นาที กับ 8 ชั่วโมง
5. 9 สลึง กับ 2 บาท
6. 10 เมตร กับ 6 วา
7. 30 กับ 3 โหล
8. 80 วัน กับ 2 เดือน
9. 800 วัน กับ 2 ปี
10. 3 หาบ กับ 200 กิโลกรัม

ทบทวนสนุก ๆ

จงเขียนโจทย์ลงไปในสมุดของเธอ แล้วหาคำเลขเขียนลงในที่ตามเครื่องหมาย (?) ให้ถูกต้อง

1. $18 + (?) = 34$
2. $45 - (?) = 23$
3. $5 \times (?) = 90$
4. $7 \times (?) = 98$
5. $75 \div 3 = (?)$
6. $27 \div (?) = 9$
7. $70 - 26 = (?)$
8. $35 + (?) = 65$
9. $94 + (?) = 125$
10. $62 - 23 = (?)$
11. $(?) \div 7 = 64$
12. $64 \div (?) = 8$
13. $(?) - 36 = 132$
14. $(?) \times 7 = 63$
15. $4 \times (?) = 196$
16. $19 + 48 = (?)$
17. $4 \times (?) = 204$
18. $9 \times (?) = 63$
19. $(?) - 12 = 56$
20. $72 \div (?) = 9$

เราไปไหนๆ ไปได้เร็วขึ้นทุกที

1. เมื่อ พ.ศ. 2450 เราเดินทางจากเชียงใหม่ถึงกรุงเทพฯ โดยช้างและม้าเป็นเวลา 1 เดือนเต็ม ระยะทางทั้งหมดประมาณ 700 กิโลเมตร พ.ศ. 2470 เราเดินทางจากที่เดียวกันโดยรถไฟถึงกรุงเทพฯ ในเวลา 30 ชั่วโมง
2. พ.ศ. 2480 เรามีรถไฟชนิดใหม่ มีแรงมาก รถไฟใช้เวลาเพียง 20 ชั่วโมงเท่านั้น
3. พ.ศ. 2490 เราเดินทางโดยเครื่องบิน จากเชียงใหม่ถึงกรุงเทพฯ ในเวลา 2 ชั่วโมง 30 นาทีเท่านั้น นับว่าเราไปไหนๆ ได้เร็วขึ้นทุกที

4. พ.ศ. 2496 มีเครื่องบินแล่นไปด้วยไอพ่น อาจบินจาก
กรุงเทพ ฯ ไปชายแดนทุกแห่งในเวลาไม่ถึง 1 ชั่วโมง
5. นอกจากนั้น เราอาจไปได้ทางน้ำด้วย เราไปจากกรุงเทพ ฯ
ถึง เชียงใหม่ โดยเรือแจวในเวลา 3 เดือน เพราะที่ต้องทวน
น้ำและผ่านแก่งต่างๆ เป็นอันมาก
6. เธอเคยโดยสารรถไฟ เธอสังเกตหรือเปล่าว่า รถแล่น
ทางตรง เร็วกว่าเส้นทางโค้งเสมอ นี่เป็นเพราะเหตุอะไร
7. ประเทศไทยเราสร้างทางรถไฟแล้วเมื่อใด? เหตุใดเดี๋ยวนี้
รถไฟ จึงแล่นได้เร็วกว่ารถไฟในสมัยก่อน?

บททวนความรู้ที่ได้เรียนมาแล้ว

(คิดในใจ)

จงลบเลขต่อไปนี้

1.	$\begin{array}{r} 50 \\ 37 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 60 \\ 16 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 76 \\ 27 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 84 \\ 28 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 95 \\ 26 \\ \hline \end{array}$
----	---	---	---	---	---

$\begin{array}{r} 142 \\ 13 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 460 \\ 84 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 580 \\ 62 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 768 \\ 294 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 892 \\ 325 \\ \hline \end{array}$
--	--	--	---	---

2.	$\begin{array}{r} 722 \\ 254 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 613 \\ 176 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 418 \\ 279 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 855 \\ 368 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 912 \\ 526 \\ \hline \end{array}$
----	---	---	---	---	---

3. รถยนต์โดยสารคันหนึ่งมีคนนั่ง 48 คน นอกนั้นต้องขึ้น
ถ้ามีคนโดยสารไป 69 คน ผู้โดยสารต้องขึ้นไปอีกคน ?

4. เพื่อนบ้านของพ่อฉันอายุ 53 ปี เขาเพิ่งมาอยู่ใกล้เราเมื่อ
9 ปีมาแล้ว เธอทราบไหม ขณะที่เขามาอยู่ใกล้กับเรานั้นเขา
อายุเท่าไร ?

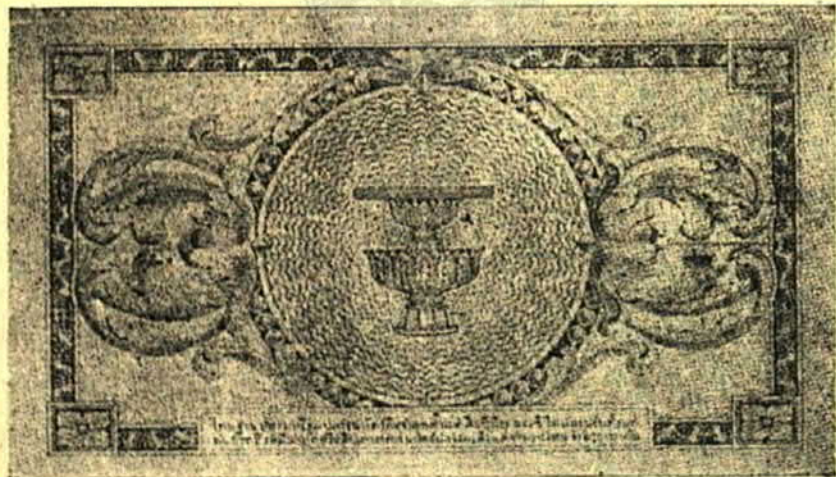
5. ฉันซื้อสบู่สำหรับซักผ้ามาก่อนหนึ่งหนัก 495 กรัม ใช้ไป
แล้วเหลือเศษหนัก 16 กรัม ฉันใช้สบู่ไปหนักเท่าไร ?

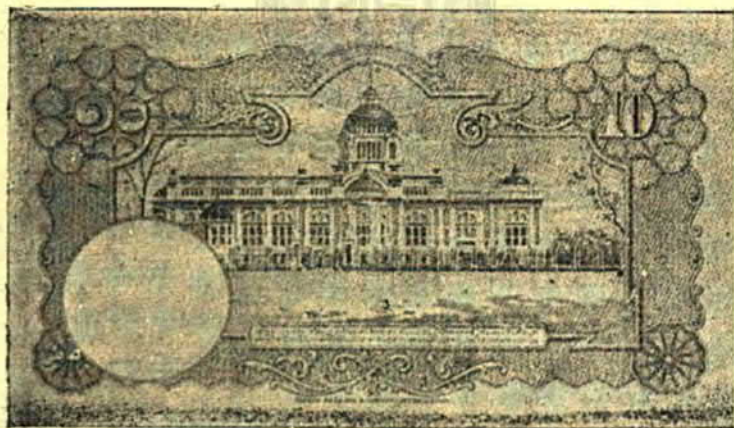
6. เมื่อปีที่แล้ว นายสาขายผักสวนครัวได้เงิน 950 บาท ส่วน
นายสาขายผักสวนครัวของเขาได้ 725 บาท นายสาได้เงินค่าขาย
ผักมากกว่านายสาเท่าไร ?

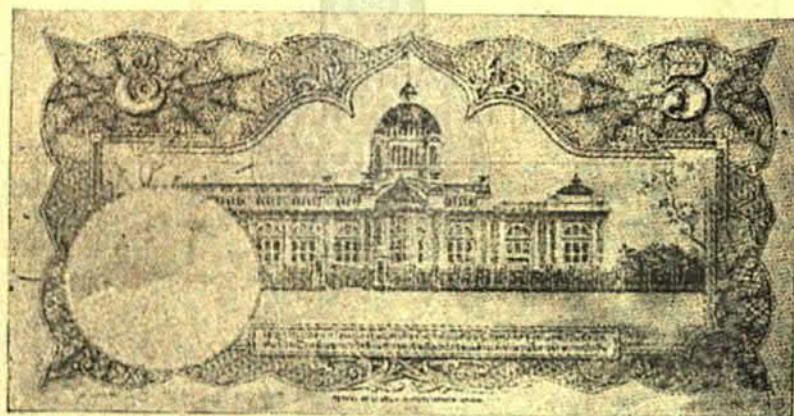
7. ถนนบ้านฉันทเป็นถนนใหญ่ ฉันทนับคูบ้านฟากเดียวกับฉันท
มีอยู่ 152 บ้าน ฟากตรงข้ามมี 159 บ้าน ในถนนสาขนามบ้าน
กบ้าน?
8. ที่โรงเรียนเรวมถึงน้ำใหญ่ มีน้ำอยู่ 925 ลิตร ใช้น้ำไปเสีย
258 ลิตร จะยังเหลือน้ำเท่าไร?
9. เลขสองจำนวนรวมกันได้ 9 เลขจำนวนหนึ่ง 5 อีกจำนวน
หนึ่งเท่าไร?
10. เลขสองจำนวนรวมกันได้ 41 เลขจำนวนหนึ่ง 24 เลข
จำนวนมากเท่าไร?

รูปธนบัตรไทย

เงินไทย ทำด้วยดีบุก

๒๕ สตางค์

๑๐ สตางค์

๕ สตางค์

รูปธนบัตรอังกฤษ 1 ปอนด์ (ด้านหน้า)

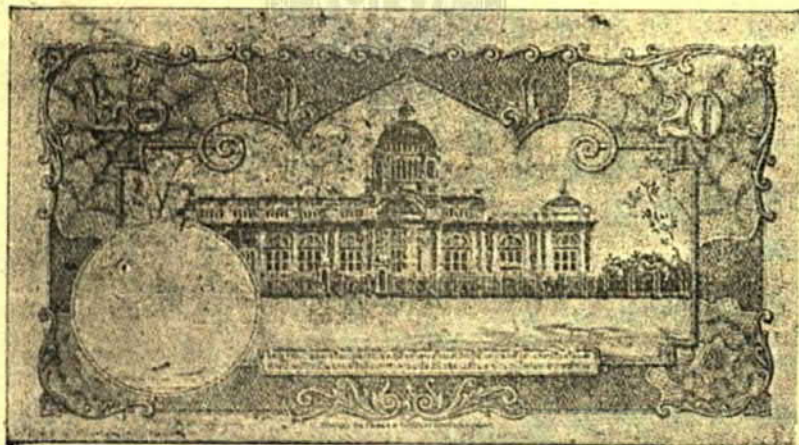

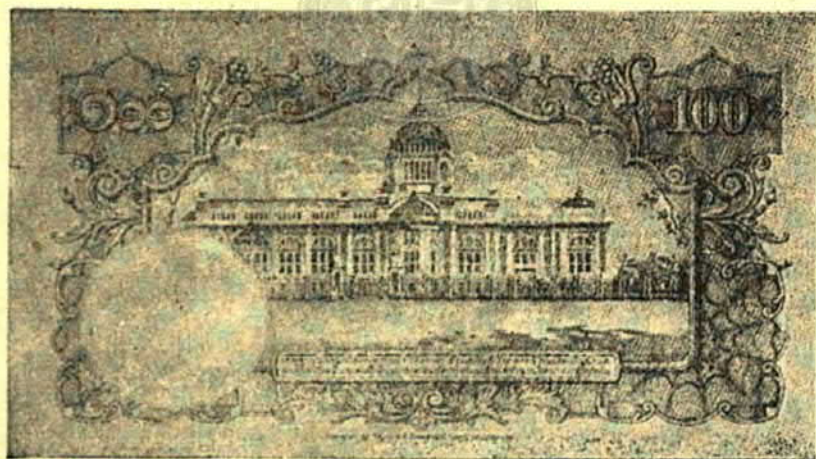
เงินอังกฤษทำด้วยเงิน 1 ชิลลิง

เงินอังกฤษทำด้วยทองแดง 1 เพนนี

รูปธนบัตรอเมริกา 1 ดอลลาร์ (ด้านหน้า)

เงินอเมริกาทำด้วยเงิน 1 ดอลลาร์

$\frac{1}{4}$ ดอลลาร์

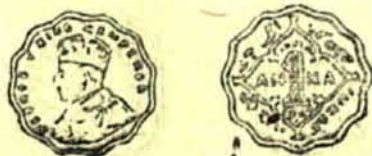
รูปธนบัตรอินเดีย - 1 รูปี (ด้านหน้า)

เงินอินเดียทำด้วยเงิน 1 รูปี

เงินอินเดียทำด้วยทองแดง 1 แอณา

รูปธนบัตรสิงคโปร์ (มะลายู) 1 เหรียญ ด้านหน้า

เงินสิงคโปร์ทำด้วยเงิน 1 ดอลลาร์

เงินสิงคโปร์ทำด้วยทองแดง 1 เซนต์

1 เหรียญ (ด้านหน้า)

1 เหรียญ (ด้านหลัง)

รูปธนบัตรอินโดจีน

1 เฟียสต์ (ด้านหน้า)

เงินอินโดจีนทำด้วยเงิน

1 เฟียสต์

รูปธนบัตรอินโดจีน

1 เฟยสค์ (ด้านหลัง)

เงินอินโดจีนทำด้วยทองแดง

1 เซนต์

บทที่ 13

แลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ

ประเทศไทยไม่มีเครื่องเหล็กเครื่องจักรมากพอ จึงทำการ
อุตสาหกรรมได้น้อย กระดาษดินสอ, ผ้า, เสื้อ ที่เธอใช้ จึงสั่งซื้อ
มาจากต่างประเทศโดยมาก

ประเทศไทยซื้อ ผ้า, ไหม, เครื่องเขียน, เครื่องเทศจาก
พม่าและอินเดีย

เราซื้อถ้วยชาม, น้ำมัน, แบ็งกลา จากอินโดจีน

เราซื้อรถยนต์, เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด จากมลายา

เราซื้อเครื่องเหล็กเครื่องจักร เครื่องใช้ต่างๆ จากอังกฤษและ
สหรัฐอเมริกา

เราใช้เงินของเราซื้อของ หรือเอาของแลก ตามปรกติเราใช้
เงิน แต่ไปแลกเอาเงินของประเทศนั้นก่อน เพราะเขาไม่ใช้เงิน
ของเรา

อัตราตลาดเสรี เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2496

มาตราเงินมลายา

100 เซนต์ = 1 เหรียญ

เงินไทย 5 บาท = 1 เหรียญ

มาตราเงินพม่า

	100 เซนต์	=	1 รูปี
เงินไทย	2.75 บาท	=	1 รูปี (พม่า)

มาตราเงินอินเดีย

	16 แอณา	=	1 รูปี
เงินไทย	3.50 บาท	=	1 รูปี (อินเดีย)

มาตราเงินอินโดจีน

	100 เซนต์	=	1 เฟยส์ต์
เงินไทย	0.42 บาท	=	1 เฟยส์ต์

มาตราเงินอังกฤษ

	12 เพนนี	=	1 ชิลลิง
	20 ชิลลิง	=	1 ปอนด์
เงินไทย	45 บาท	=	1 ปอนด์

มาตราเงินสหรัฐอเมริกา

	100 เซนต์	=	1 ดอลลาร์ (อเมริกา)
เงินไทย	16.45 บาท	=	1 ดอลลาร์

จงตอบคำถามเกี่ยวกับการทอนและแลกเงิน

- 3 เหรียญ 50 เซนต์ (มลายา) เป็นกี่เซนต์ ?
- 12 เฟยส์ต์ 25 เซนต์ เป็นกี่เซนต์ ?

3. 5 รูปี 60 เซนต์ (พม่า) เป็นกี่เซ็นต์?
4. 10 รูปี 10 แอนนา (อินเดีย) เป็นกี่แอนนา?
5. 3 ปอนด์ เป็นกี่ชิลลิง?
6. 1 ปอนด์ 10 ชิลลิง เป็นกี่เพนนี?
7. 12 ดอลลาร์ 35 เซนต์ เป็นกี่เซ็นต์?
8. 1 รูปี = 3.50 บาท เงิน 10 รูปี เท่ากับกี่บาท?
9. 1 ดอลลาร์ = 16 บาท เงิน 1,000 บาท แลกได้กี่ดอลลาร์?
10. 1 ปอนด์ = 45 บาท เงิน 15 ปอนด์ เป็นเงินไทยเท่าไร?

เงินไทยกับเงินต่างประเทศ

1. แพร่ที่เมืองอินเดียน ราคาเมตรละ 2 รูปี คิดเป็นเงินไทยเท่าไร ?
2. สโหร่งพม่าตัวละ 3 รูปี คิดเป็นเงินไทยเท่าไร ?
3. สบู่หอมที่อินโดจีนหีบละ 10 เพียสต์ คิดเป็นเงินไทยเท่าไร ?
4. ฉันทอยากได้เสื้อหนาวจากอเมริกาสัก 1 ตัว ราคา 5 ดอลลาร์ ถ้าเขาคิดดอลลาร์ละ 20 บาท เสื้อตัวนั้นราคาเท่าไร ?
5. ตะเกียงเจ้าพายุในอังกฤษราคาดวงละ 12 ปอนด์ ถ้าปอนด์หนึ่งเท่ากับ 35 บาท จะเป็นเงินค่าตะเกียงเท่าไร ?
6. ยางรถจักรยานที่สิงคโปร์เส้นละ 6 เหรียญ เป็นราคาเงินไทยเท่าไร ถ้า 1 เหรียญเท่ากับ 5.50 บาท.
7. เงินไทย 329 บาท แลกเงินดอลลาร์อเมริกาได้เท่าไร ?
8. เงินไทย 900 บาท แลกได้กี่ปอนด์ (1 ปอนด์ = 45 บาท)
9. เงินสิงคโปร์ 1,000 เหรียญ แลกเงินไทยได้กี่บาท ?
(1 เหรียญ = 6 บาท)
10. เงินอังกฤษ 100 ปอนด์ แลกเงินไทยได้กี่บาท ?
(1 ปอนด์ = 45 บาท)

บทที่ 14

บัญชี รับ-จ่าย

เด็ก ๆ มีเงินใช้จ่ายกันแทบทุกคน เด็กบางคนเก่งมาก
หาเงินได้เองตั้งแต่เล็ก ๆ เธออยากรู้หรือไม่ว่า เขาได้เงิน
มาอย่างไร ?

งานที่เด็กเล็ก ๆ ทำ และได้ค่าจ้างนั้นมากมายหลาย
อย่าง แล้วแต่เธอจะอยู่ที่ไหน และทำอะไรได้บ้างเท่านั้น
แต่ให้ถือว่าผู้ที่ทำงานแทนนั้น เป็นผู้เก็บรายได้ งานที่เด็ก ๆ
ทำกันนั้น มีดังนี้

1. ขนมะพร้าว, ขนหมาก
2. สอยมะม่วง, มะปราง, ชมพู
3. รับจ้างขายหญ้า, กวาดใบไม้
4. รับใช้ในวันหยุด
5. ขายหนังสือพิมพ์ หรือหนังสืออ่านเล่น
6. ทำสวนครัว, เลี้ยงสัตว์ แล้วขายพืชและสัตว์
7. รับทำความสะอาดสิ่งต่าง ๆ เช่น รถ, เรือ หรือบ้าน
8. ขายของเบ็ดเตล็ด
9. รับจ้างในการงานอื่น ๆ ที่เด็ก ๆ จะทำได้

เธอทำอะไรได้บ้าง ?

เงินที่เธอได้นำ ต้องจดเอาไว้ เพื่อจะได้จำได้ และรู้
ว่ามอยู่เท่าไร และต้องจ่ายไปเท่าไร หนูเป็นคนขยัน ชอบปลูก
ผักและเลี้ยงไก่

ธนุรู้จักทำบัญชี รับ-จ่าย

ธนุมีรายได้จากการปลูกผักและเลี้ยงไก่ เขาชอบดูภาพยนตร์
และดูการกีฬาด้วย

รายรับ

พ.ศ. 2496		รายการ	จำนวนเงิน	
เดือน	วันที่		บาท	สต.
พฤษภาคม	25	ขายผักกาด	2	50
พฤษภาคม	30	รับจ้างขายหมู	5	—
พฤษภาคม	31	ขายไข่ไก่	10	50
รวมเงิน			18	—

รายจ่าย

พ.ศ. 2496		รายการ	จำนวนเงิน	
เดือน	วันที่		บาท	สต.
พฤษภาคม	26	ไปส่งนามกัฟาดฟุตบอลล์	2	—
พฤษภาคม	28	ไปดูภาพยนตร์	1	50
พฤษภาคม	31	ซื้อแปรงฟัน 1 อัน	3	50
		คงเหลือเงินยกไป	11	—
		รวมเงิน	18	—

1. อนุมัติรายได้ในเดือนพฤษภาคมกี่บาท ?
2. อนุมัติเงินไปทั้งหมดเท่าไร ?
3. เงินที่เหลือ บางทีเรียกว่า “คงเหลือยกไป”
4. ยอดเงินที่อยู่ข้างล่างคงเท่ากัน เมื่อทำบัญชีเดือนใหม่ จึงยกยอดไปเข้าเป็นรายรับในเดือนใหม่
5. เธอจงบัญชีต่อไป

บัญชีรับ—จ่ายประจำเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2496

รายรับ

พ.ศ. 2496		รายการ	จำนวนเงิน	
เดือน	วันที่		บาท	สต.
มิถุนายน	1	เงินคงเหลือยกมา	11	—
มิถุนายน	5	ขายผักกาดเขียว	4	—
มิถุนายน	18	ขายไข่ไก่	8	—
มิถุนายน	30	ขายไข่ไก่	10	50
		รวมเงิน	33	50

รายจ่าย

พ.ศ. 2496		รายการ	จำนวนเงิน	
เดือน	วันที่		บาท	สต.
มิถุนายน	1	ซื้อรำ 1 ดั่ง	7	50
มิถุนายน	7	ซื้อกางเกง 1 ตัว	15	—
มิถุนายน	30	ไปดภาพยนตร์	1	50
		คงเหลือเงินยกไป	9	50
		รวมเงิน	33	50

บัญชีรับ—จ่าย ของ.....

ประจำเดือน พ.ศ. 2496

(ตัวอย่าง)

รายรับ

พ.ศ. 2496		รายการ	จำนวนเงิน	
เดือน	วันที่		บาท	สต.
← 3 → ช.ม.	← 1 → ช.ม.		← 2 → ช.ม.	← 1 → ช.ม.

รายจ่าย

พ.ศ. 2496		รายการ	จำนวนเงิน	
เดือน	วันที่		บาท	สต.
← 3 → ๗๗.	← 1 → ๗๗.		← 2 → ๗๗.	← 1 → ๗๗.

บัญชีรับ—จ่ายนี้ เธอจะใช้สมุดใหญ่ หรือสมุดพกเล็กๆ ก็ได้ สำหรับการฝึกของเราในตอนนั้น ให้คิดเส้นด้วยหมึกแดงลงในหน้าสมุดหรือกระดาษฟูลสแกป ช่องเดือน 3 เซนติเมตร วันที่ 1 เซนติเมตร ช่องจำนวนเงิน บาท 2 เซนติเมตร สตางค์ 1 เซนติเมตร เตรียมขีดเส้นไว้ 2—3 ฉบับ หรือทำเอาไว้ใช้ส่วนตัวในสมุดเล่มเล็กๆ ก็ได้

เธอเคยจดรายรับ รายจ่ายของเธอบ้างหรือไม่ ?

เธอจงช่วยทำบัญชีรับจ่ายของเพื่อนของเธอ ลงในแบบบัญชีที่ทำไว้นี้

1. บัญชีรับจ่ายของ ด.ช. ทนง สักคัสง่า

เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2496 วันที่ 7 ได้ค่าขายหนังสือ
 พิมพ์ 15 บาท
 วันที่ 8 ได้ค่าขายหนังสือ
 พิมพ์ 14 บาท
 วันที่ 15 ได้ค่าขายหนังสือ
 พิมพ์ 15 บาท
 วันที่ 30 ได้ค่าขายหนังสือ
 พิมพ์ 14 บาท
 วันที่ 8 ขอสมุด 6 เล่ม 6 บาท
 วันที่ 10 ค่าดูภาพยนตร์ 2 บาท
 วันที่ 18 ซอกางเกง 1 ตัว 20 บาท
 วันที่ 30 ค่าขนมตลอด
 เดือน 15 บาท

2. บัญชีรับจ่ายของ ด.ญ. มาลี ทิพย์มณฑล

เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2496	วันที่ 1	บิดาให้	20 บาท
	วันที่ 10	ขายดอกไม้ต่าง ๆ	25 บาท
	วันที่ 15	ขายผัก	10 บาท
	วันที่ 25	ขายดอกไม้	15 บาท
	วันที่ 2	ซอลูกไก่ 5 ตัว	10 บาท
	วันที่ 8	ซอผ้า 3 เมตร	24 บาท

3. บัญชีรับจ่ายของ ด.ช. ทวีศักดิ์ เกียรติกิจ

เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2496	วันที่ 1	บิดาให้เงินเป็นค่า	
		อาหาร	90 บาท
	วันที่ 7	ขายมะม่วง	60 บาท
	วันที่ 18	ขายต้นไม้ตอน	30 บาท
	วันที่ 8	ให้ค่าอาหารประจำ	
		เดือน	75 บาท
	วันที่ 15	ซอเสื้อและกางเกง	50 บาท
	วันที่ 30	ค่าซ่อมรถจักรยานและ	
		กำมหรสพ	15 บาท

4. บัญชีรับจ่ายของนายชง ไทยทน
 เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2496 วันที่ 2 รับเงินเดือน 438 บาท
 วันที่ 10 ข่ายไก่ไป 3 ตัว
 60 บาท
 วันที่ 20 เพื่อนไซ้หน 100 บาท
 วันที่ 1 ซอขาวสาร 2 ถัง
 50 บาท
 วันที่ 15 จ่ายค่าอาหารส่ง
 ประจำเดือน 200 บาท
 วันที่ 30 ค่าเช่าบ้านประจำ
 เดือน 100 บาท
5. บัญชีรับจ่ายของ ต.ญ. อำไพ เรืองเวช
 เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2496 วันที่ 1 ได้รับเงินจากผู้-
 ปกครอง 100 บาท
 วันที่ 2 บิดาส่งเงินมา 200 บาท
 วันที่ 30 ข่ายหนังสือพิมพ์
 ได้ค่าขาย 160 บาท
 วันที่ 5 ขำระค่าเรียน 200 บาท
 วันที่ 15 ค่าอาหารกลางวัน
 เดือนน 35 บาท
 วันที่ 30 ค่าผ้าห่มและเสื่อ
 1 ชุด 240 บาท

6. จงทำบัญชีรับ-จ่าย ของ ด.ช. แสง ดาราราย ประจำเดือน
มกราคม, กุมภาพันธ์ และ มีนาคม รวม 3 เดือน

เดือน กันยายน 2496

วันที่ 1	ได้ค่าจ้างตัดน้ำ	4.75 บาท
วันที่ 4	ขอแสดมไปส่งจดหมาย	1.25 บาท
วันที่ 8	ค่าจ้างรับใช้ชื้อของ	3.50 บาท
วันที่ 10	ขายกระดาษหนังสือพิมพ์	3.50 บาท
วันที่ 12	ชื้อว่าว 1 ตัว	.75 บาท
วันที่ 31	ได้ค่าจ้างกวาดใบไม้สวนนายเพชร	4.75 บาท

เดือน ตุลาคม 2496

วันที่ 1	ผู้ปกครองให้เงิน	15.00 บาท
วันที่ 3	ค่าจ้างรับใช้ชื้อของ	1.00 บาท
วันที่ 5	ค่าดูภาพยนตร์	1.50 บาท
วันที่ 6	บำรุงโรงพยาบาล	1.50 บาท
วันที่ 12	ชื้อเสื้อ 1 ตัว	17.50 บาท
วันที่ 20	ชื้อดินสอสี 1 ชุด	6.50 บาท

เดือน พฤศจิกายน 2496

วันที่ 2	ชื้อกระดาษและดินสอ	8.50 บาท
วันที่ 5	ชื้อรองเท้ายาง 1 คู่	17.00 บาท
วันที่ 15	ขายขวดและของต่าง ๆ ได้เงิน	5.25 บาท
วันที่ 20	ผู้ปกครองให้เงิน	15.00 บาท
วันที่ 21	ค่าดูภาพยนตร์และค่ารถ	4.25 บาท

บทที่ 15

โจทย์ระคน

-1-

- $345 \times 28 \div 35 + 780 = ?$
- ส้มจนถึงหนงมส้ม 765 ผล เมื่อเอาออกตรวจดู ทุก ๆ 5 ผล จะมส้มเนาเสย 1 ผล ฉะนั้นส้มจนทเนาทางหมดกผล ?
- จงทำ 1230 แอนนา ให้เป็นรูป
- นาย ก. มอายุ 8 ปี 5 เดือน 9 วัน นาย ข. มอายุ 15 ปี 8 เดือน 17 วัน นาย ค. มอายุน้อยกว่า ก. ข. รวมกัน 4 ปี 11 เดือน 25 วัน อยากทราบว่ ก. มอายุเท่าไร ?
- ลวดโทรศัพท์ขดหนึ่งยาว 120 เส้น 3 วา 3 สอก ขดที่สองยาว 46 วา 3 สอก ต้องการจะขึงถนน 2 สาย ให้ยาวเท่า ๆ กัน อยากทราบว่าถนนสายหนึ่งยาวเท่าไร ?

-2-

- $(819 + 756 - 1234) + (1296 \div 27 \times 11) = ?$
- จงทำ 15 เส้น 10 วา 3 สอก 1 คืบ ให้เป็นนิ้ว
- ที่ดินแปลงหนึ่งกับเรือนเช่า 4 หลัง ราคารวมกัน หกหมื่นสองพันบาท ถ้าที่ดินราคา สามหมื่นแปดพันบาท จะเป็นราคาเรือนหลังละเท่าไร ?
- เอาไม้ยาว 2 เมตร 5 เดซิเมตร ไปวัดสนามด้านหนึ่ง ต้องวัด 35 ครั้ง จึ่งสุดสนาม ลึกว่าสนามด้านนั้นยาวเท่าไร ?

5. ก. และ ข. วิ่งแข่งกัน ก. วิ่งได้ 12 นาที 35 วินาที ถึงที่หมาย
ข. วิ่งได้ 9 นาที 48 วินาที ถึงที่หมาย ใครวิ่งช้ากว่ากันเป็น
เวลาเท่าไร ?

— 3 —

1. $785 - 569 + 597$ แล้วเอา 12 คูณ 9 หาค่า ผลลัพธ์จะเป็น
เท่าไร ?
2. แม่ค้าขายขนม มีขนม 2 ชนิด ชนิดละเท่าๆ กัน ขนมชนิดหนึ่ง
ขายจานละสี่สิ่ง อีกชนิดหนึ่งขายจานละ 30 สตางค์ ถ้ามีขนม
ชนิดละ 25 จาน จะขายได้เงินทั้งสิ้นเท่าไร ?
3. เป็ด 8 ตัว และไก่ 15 ตัว ราคารวมกัน 239 บาท ถ้าเป็ดราคา
ตัวละ 13 บาท จะเป็นไก่ราคาตัวละเท่าไร ?
4. ชาวสวนผู้หนึ่งขุดกระบวยน้ำได้วันละ 7 วา 1 ศอก 1 คืบ 3 นิ้ว
ถ้าขุดอยู่ 9 วัน คูณจะยาวเท่าไร ?
5. สุรา 3 ชล. 9 คคณ. เติมน้ำลงไป 1 คคณ. 3 ล. แล้วดวงสุรา
ปนนานออกขาย โดยบรรจุขวด ขวดละ 5 คคณ. จะได้กี่ขวด ?

— 4 —

1. $344 \div 43 \times 29 - 406 + 378$ เป็นเท่าไร ?
2. 15 ปี 6 เดือน 12 วัน 20 ชั่วโมง + 8 ปี 8 เดือน 26 วัน
19 ชั่วโมง - 10 ปี 7 เดือน 25 วัน 18 ชั่วโมง เป็นเท่าไร ?
3. ขายรถจักรยานไปคันหนึ่ง 750 บาท 50 สตางค์ ปรากฏว่าขาด
ทุน 75 บาท 50 สตางค์ ถ้าขายไป 950 บาท จะได้กำไร
หรือขาดทุนเท่าไร ?
4. เด็กชายธนุเดินทางไปธุระแห่งหนึ่ง วันแรกเดินทางได้ 16 ไมล์
735 หลา 1 ฟุต 8 นิ้ว วันที่สองเดินทางได้ 14 ไมล์ 982 หลา

2 ฟุต 6 นิ้ว ถามว่า 2 วันเขาเดินทางไปได้ไกลเท่าไร ?

5. กระบี่อราคาตัวละ 2,000 บาท ขายไป 150 ตัว จะได้เงินเท่าไร ?

— 5 —

1. จงทำให้เป็นผลสำเร็จ $295 \div 5 \times 6 - 168$
2. ฉันทใส่สตางค์ไว้ในกระป๋องออมสินเต็มแล้ว เปิดออกนับดูได้ สตางค์อันละ 5 สตางค์ 172 อัน ได้สตางค์อันละ 10 สตางค์ 145 อัน, ได้เหรียญสลึง 28 อัน อยากทราบว่ารวมทั้งหมดเป็นเงินเท่าไร ?
3. จงกระจาย 2 ปี 8 เดือน 27 วัน ให้เป็นวัน
4. เลขอะไรที่คูณกับ 15 ได้ผลลัพธ์เท่ากับ 125 คูณ 12
5. อมาขายส้มเขียวหวานไป 1,000 ผล ผลละ 25 สตางค์ แล้วนำเงินไปซื้อส้มโอผลละ 2 บาท จะซื้อได้กี่ผล ?

— 6 —

1. $17172 \div 81 - 122 = ?$
2. เพื่อนของฉันทมีเหรียญสองสลึง, เหรียญสลึง, สตางค์สิบและสตางค์ห้า อย่างละ 10 อัน เพื่อนฉันทมีเงินเท่าไร ?
3. เลขจำนวนหนึ่ง เมื่อเอา 15 หาร ได้ผลลัพธ์ 32 กับเศษ 10 เลขจำนวนนั้นเท่าไร ?
4. สมุดราคาโหลละ 15 บาท ขอ 4 เล่ม เป็นเงินเท่าไร
5. ถ้าฉันทขายนาฬิกาเรือนหนึ่งไปเป็นเงิน 950 บาท คงขาดทุน 250 บาท ถ้าฉันทต้องการเอากำไร 150 บาท จงต้องขายเท่าไร ?

- 7 -

1. $416 \div 8 \times 4 + 108 = ?$
2. ประสิทธิ์กับวิโรจน์ มีเงินอยู่ในออมสิน คิดรวมกันเป็นเงิน 185 บาท ประสิทธิ์มีเงินฝากมากกว่าวิโรจน์ 15 บาท เขามีเงินฝากออมสินคนละกี่บาท ?
3. วัวราคาตัวละ 1,200 บาท ควายราคาตัวละ 2,000 บาท พ่อฉันมีวัว 4 ตัว กับควาย 6 ตัว เธอจงคิดราคาวัวควายให้ฉันด้วย
4. ครูส่งจักรยานมาจากสิงคโปร์คันหนึ่ง 65 เหรียญ ถ้าเหรียญสิงคโปร์เท่ากับเงินไทย 6 บาท รถจักรยานคิดเป็นเงินไทยเท่าไร ?
5. ชายผู้หนึ่งแบ่งเงิน 84,000 บาท ให้บุตร 5 คน กับหลาน 3 คน ให้ได้คนละเท่าๆ กัน จะได้เงินคนละกี่บาท ?

- 8 -

1. $195 + 640 \div 8 \times 15 = ?$
2. รถรางแล่นออกจากโรง ตั้งแต่ 5.30 นาฬิกา และเข้าโรงเวลา 22.30 นาฬิกา รถรางแล่นอยู่กี่นาที ?
3. เจ็กขายกล้วยเคี้ยวขามละสองสลึง วันหนึ่งขายได้เงิน 130 บาท เขาขายกล้วยเคี้ยวขาม ?
4. ในการเล่นว่าว ฉันมีป่านขาว 5 เส้น 2 วา 3 ศอก 6 นิ้ว เมื่อคว่ำกันแล้ว ว่าวของฉันขาดลอยไป คงเหลืออยู่อีก 3 เส้น 5 วา - ศอก ป่านที่ขาดลอยไปกับว่าวนั้นเท่าไร ?
5. พ่อค้าคนหนึ่งส่งผ้าจากอินเดีย เป็นเงิน 500 รูปี ถ้าอัตราแลกเปลี่ยน 1 รูปี เป็นเงินไทย 4 บาท เขาจะต้องส่งเงินไปเท่าไร ?

1. $16 \times 10 \div 2 + 20 = ?$
2. พ่อแบ่งเงิน 800 บาท ให้แก่ลูก 2 คน ให้ลูกคนหนึ่งได้มากกว่าอีกคนหนึ่ง 100 บาท ดังนั้นจะได้รับเงินคนละเท่าไร ?
3. น้ำตาลทรายกระสอบหนึ่งเบกกัน้า จึ่งหนัก 109 กิโลกรัม 5 เฮ็กโตกรัม เมื่อน้ำระเหยไปหมดแล้ว น้ำตาลกระสอบนี้หนักเพียง 98 กิโลกรัม 6 เฮ็กโตกรัม 5 เดคากรัม จงหาน้ำหนักของน้ำที่ระเหยไปนั้น
4. จงรวมนวันของเดือนมกราคม, กุมภาพันธ์, มีนาคม กัน แล้วเอาวันของเดือนเมษายนและพฤษภาคมหักออก
5. ดินสอดำราคาโหลละ 3 บาท อยากทราบว่าดินสอดำ 150 แท่งราคาเท่าไร ?

1. 2 เดือน 10 วัน 10 ชั่วโมง เป็นกี่ชั่วโมง?
2. ถ้าขายบ้านหลังหนึ่งไป 60,000 บาท จะขาดทุน 8,500 บาท ถ้าจะเอากำไร 5,500 บาท จะต้องขายไปเท่าไร ?
3. ฉันเดินไปโรงเรียนเป็นระยะทาง 200 เส้น ถ้าฉันเดินก้าวหนึ่งเป็นระยะทางหนึ่งศอก ฉันต้องเดินมากี่ก้าว?
4. ขายนมวัวไป 14 เรือน เรือนละ 2 ชั่ง 10 ตำลึง จะได้เงินเท่าไร?
5. ฉันมีเงินอยู่ 500 บาท ฉันซื้อรองเท้า 3 คู่ ราคาคู่ละ 85 บาท และซื้อเสื้อสองตัว ราคาตัวละ 35 บาท ฉันจะยังเหลือเงินกี่บาท ?

๓. 32

องค์การค้ำจุนศาสนา

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ตรัสภา

นายกำจร สัตถกุล ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา

๑๐ กรกฎาคม ๒๔๙๖